

- karmīr** [kɫmyr]
kār-nāmag [k²h²m²mk¹]
karr [kl | M qr, N ~]
*karzang [klcng | M kyrzng, (N xarčang)]
kas [AYŠ < A ʔš | M ks, N ~]
 ~-iz [-c]
kāskēn [k²skyn¹]
 ~-(ag) murw [-k¹ | N kāskīna]
 ~-ēn [-yn¹]
kāstan, kāh- [k²stn¹, k²h- | N ~]
 ~išn :
kastār [kst¹l]
 ~īh :
kāstār [k²st¹l]
kaš [kš | N ~]
kašawag [kšwk¹ | N kašaw]
kašk [kšk¹ | N ~]
kaštīg [kštyk¹ | N kaštīr]
*kawādak [kw²tk¹]; → **kōdak**
¹kay [AYMT < A ʔymt | N ~]
²kay [kd | N ~] کی (لقب پادشاهانی که از پشت گشتاسب کیانی به پادشاهی رسیدند)؛
 ~ak [-k¹]
kayk [kdyk¹ | N ~]
kē [MNW < A mn-w | M ky, N kī]
P keč [kyc | = P]
kēd [kyt¹ | P qydyg]
 ~īgīh [-ykyh]
keh [ks | M kyh, N ~]
 ~tar [-t | N ~] = **keh**.
kem [kym]; → **kam**

- قرمز، لاکه
 کارنامه، تاریخچه
 کر
 سخرچنگ؛ در نجوم: برج سرطان
 کس، شخص
 کسی، (با ادات نفی) هیچکس
 سنگ لاجورد
 کاسکینه / کاسانه (= سبز)، * کلاغ زاغی
 آبی متمایل به سبز؛ لاجوردی
 کاستن، کاهش دادن، کم کردن
 کاهش، نقصان
 خطا کار، ویرانگر
 خطا کاری، ویران سازی
 کاهش دهنده
 بغل
 کشف، لاک پشت
 کشک
 کشتی، قایق
 جوان؛ طفل
 کی، چه وقت
 کی (لقب پادشاهانی که از پشت گشتاسب کیانی به پادشاهی رسیدند)؛
 کیانیان
 کیک (روحانی دشمن زردشت)
 کیک (حشره)
 که (= چه کسی)، کدام
 کس، شخص
 فالگیر، جادوگر
 فالگیری، پیشگویی
 که (تر)، کم (تر)، جوان (تر)
 کمتر، خردتر

- ~īh :
karak [krk¹ | N ~]
karān [kl²n¹ | P kr²n, N ~]
kārawān [k²hw²n¹ | P k²rw²n, N kārwān]
 ~īg [-yk¹ | N ~7]
karāwuš [kl²wš | N ~]
karb [klp]
karbāš [klb²š | N karbaš, ...]
karbūg [klpwk¹, klbwk¹]
kard [krt¹ | M kyrd, N ~]
kārd [SKYNA < A skyn²; k²t¹ | N ~]
¹kardag [kltk¹]
²kardag [krtk¹, kltk¹ | N karda]
kārdāg [k²ld²k¹]
kardagān [krt-, kltk²n¹ | M kyrdg²n]
kardagār [krtk²l | M kyrdg²r, N ~]
kardan, kun-, (P kar-) [OBYDWN-m¹ < A ساختن اجرا کردن، ساختن
 √ 'bd; krtn¹, kwn-, (kl-) | M kyrdn, kwn-, (P kr-), N]
 ~išn, → **kunišn**.
kardār [krt-, klrt¹ | N ~]
 ~īh :
kard-espās [krtsp²s]
kārezār [k²lyc¹l | M k²ryz²r, N kārzār]
kār-framān [k²tphm²n¹ | M k²rpm²n, Ar. qahramān]
karg [klg | N ~]
kargās [klk²s | N kargas]
kārīg [k²lyk¹ | N kārī]
 ~īh :
kark [klk¹ | N ~]
karkēhan [klkyhn¹]
karm [klm | P krm]

- تجربه، مهارت
 کرک، بلدرچین
 کران، کنار، سامان، پایان
 کاروان، ستون نظامی
 کاروانی، مسافر
 چرخشت
 کرپ (روحانی دشمن زردشت)
 کرباش، چلباسه
 مارمولک
 کرده، عمل؛ امر، چیز
 کارد
 پاره، فصل، قسمت
 کرده، عمل -
 سرگردان، مسافر، مهاجر
 عمل، خدمت (ایزدان)
 توانا
 کردن، عمل کردن، اجرا کردن، ساختن
 √ 'bd; krtn¹, kwn-, (kl-) | M kyrdn, kwn-, (P kr-), N]
 ~išn, → **kunišn**.
 کاری، فعال؛ کارگر، انجام دهنده
 فعالیت
 خدمتکار، ملازم
 (میدان) کارزار
 کارفرما، سرکارگر
 کرگدن
 کرکس
 کارایی؛ جنگجو
 فعالیت
 کرک (= مرغ خانگی)، ماکیان
 کرکهن (= سنگ یمانی)، نوعی کوارتز
 عمل

kišwar [kyšwɪ | M kyšwr, N ~]

kišwzār, → kišwānzār.

kōb-, → kōftan.

kōdak [kwɪkʰ | M qwdk, N ~]

kōf [kwɪp | = M, N kōh]

~ag [-kʰ | N kōha]

~īg [-ykʰ | N kōhī]

kōftan, kōb- [kwɪp-tmʰ | N ~]

kōr [kwɪ | M kwr, N ~]

~-dil [-dyl | M -dyl, N ~]

kōstan [kwstnʰ | = M, N ~]

kōš-, → kōxš-.

kōšk [kwškʰ | N ~]

kō(x)šīdan, kō(x)š- [kw(h)š-ymʰ | M kvš-ydn, N kōšīdan]

~išn:

~išnīg:

kōy [kwɪd | N ~]

kū [AYK < A ʔyk | M kw, N kū, ki]

~gyāg [N kuʔā]

~tā: ~

kūč(ak) [kwɪ(kʰ) | N kūčak]

kūk [kwkʰ]

kulāčag [kwɪʰčkʰ | N kulīča]

kulāf [kwɪʰp̄ | N kulāh]

~ak [-kʰ] | N ~hak]

kulang [kɪŋg | N ~]

kullag [kwɪkʰ]

kumīg [kwmykʰ]

kun-, ~išn, → kardan, kunišn.

kūn [ŠTE < A *št-h: kwɪnʰ | N ~]

کشور، اقلیم، سرزمین، قاره

جوان، کوچک؛ کودک

کوه، تپه؛ کوهان

کوهه، زین

کوهی، وحشی

کوفتن، زدن، خرد کردن

کور

کوردل، اصلاح ناپذیر

کوفتن، زدن

کوشک، کاخ، خیمه

کوشیدن، سعی کردن، ستیز کردن

کوشش، ستیز

کوشا

کوی، کوچه

که؛ کجا؛ تا به

کجا

به طوریکه

کوچک

کوچک، کوتاه

کلوچه

کلاه، سرپوش

کلاهک؛ غلاف

ککلیگ

ملخ

معدنه

کون، مقعد، نشیمنگاه

kēn [kynʰ | = M, N kīn(a)]

~īg [-ykʰ]

kennār [knʰɪ]

~-srāy [-sɪʰd]

kēnwar [kynwɪ | (M kynwʰr), N kīnawar]

~īh:

kēr [kyl | N ~]

kēsar [kysɪ]

kēš [kyš | = M, N ~]

~-dār [-dʰɪ]

kešīdan, keš- [k(y)š-ymʰ | (M krš-), N kašīdan]

Kēwān [kywʰnʰ | Ar. kaywān]

kēwūd [kypwɪʰ | M k'ýwd]

kilēl [kyl | (N kilīd)]

kirb [kɪp | M kyrb]

kirbag [krpkʰ | M kyrbg, N kirfa]

~īg [-ykʰ]

kirbakkar [krpkkɪ | M kyrbkr]

~īh:

kirīh- [OBYDWNyht-, → kardan, klyh- | M kyryh-]

kirm [kɪm | M krm, N ~]

kīrrēnīdan, kīrrēn- [klyn-ymʰ]

kīrrōg [k(y)hwkʰ | M qrwg]

~īh:

kiš [k(y)š | M kš, N ~]

kišnīz [kšnyz] = gišnīz.

kištan, kār- [ZLYTWN-tmʰ < A √zrʰ; kyštmʰ, kʰɪ-

| M kyšt, kʰr-, N ~]

kištār [ZLYTWNtʰɪ]

kišw, ~ān [kyšwʰ, -ʰnʰ | P kyšʰfn]

~(ān)zār [-cʰɪ | (N kištār)]

کینه، بدخواهی، انتقام

کینه‌جو، کینه‌ورز

بربط، چنگ

چنگ‌نواز

کینه‌ور، کینه‌جو

کینه‌جویی

کیر

قیصر

عقیده‌دینی، کیش (در مورد غیرزردشتیان)

غیرزردشتی، فرقه‌گرا

کشیدن، درآوردن

درنجوم؛ کیوان

جعبه، صندوق

کلید

تن، قالب

کوفه، عمل نیک، ثواب

پارسا، بافضیلت

کوفه‌گر، نیکوکار

نیکوکاری

کرده شدن، ساخته شدن

کرم، مار

ساختن؛ آفریدن (اهریمنی)

هنرمند، صنعتگر؛ ماهر، متخصص

هنر، صنعت، فن، تخصص

خط، شیار

کشتن؛ شخم زدن، افشاندن

کشت

کشت

کشتزار

M

mā [AL < A 'l M m', N ma]	نه
~agar [N magar]	مگر؛ میادا
mād [AM < A 'm-y, → mādar M m'd]	مادر
¹ mādag [NKĒ < A nqb: m'tk' (M m'yg), N māda]	ماده
~ih :	مادگی
² mādag [m'tk' (M m'yg, N māya)]	ماده، مایه
~īg [-yk']	اساسی
~war [-wl]	اساسی، مخصوص، مهم
madan [m'n' M mdn]	آمدن
madār [m'tl]	آینده، کسی که می‌آید
mādar [AMYtl < A 'm-y; m'tl M m'dr, N ~]	مادر
¹ mādayān [m'tgd'n' M m'dy'n]	کتاب
² mādayān [m'tyd'n']	ماهیت، زمینه، هسته؛ اساسی، اصلی؛ صحنه شترنج
mādišt [m'tyšt']	* ماده، سفیده یاخته (= پرتوپلاسم)
mādīyān [m'tyg'n N ~]	مادیان
may [my N ~]	مغ، گودال، سوراخ
magas [mks P mgs, N ~]	مگس
~ī angubēn :	مگس انگبین (زنبور عسل)
magind [mkn'd M mgyn(d)]	سپر، حایل
māh [BYRH < A b-yh; m'h = M, N ~]	(کره) ماه؛ ماه؛ گاه‌نما: دوازدهمین روز ماه
māhīg [m'hyk' M m'hyg, N māhī]	ماهی؛ در نجوم: حوت
māhīgān [BYRH-, m'hyk'n' M m'hyg'n, N māhiyān]	ماه (ماه‌های سال)
mahist [mss't, mhs't M mhyst, N ~]	مهست، بزرگترین
makōg [mkwk' M mkwg, N makō(k)]	مکوک، قایق
mālīdan [m'lym' N ~] = muštan.	
man [L < A l-y M mn, N ~]	من، مرا
mān [m'n' = M]	مان، خانه، مسکن
¹ mān-, → māndan.	

kundāg [knd'k' M qnd'-, N kundā]	فالگیر، جادوگر
~ih :	جادو، نجوم
kundur [kwndl N ~]	کندر
kunišn [kwšn' M kwnyšn]	کنش، عمل
~gar [-kl M -gr]	کننده، انجام دهنده
kunjid [ŠMB < A šmšm'; kwnc(y)t' N ~]	کنجد
kūn-marz [kwnmrc]	لواط؛ لواطگر
kurkum [kwkwrm]	زعفران
kurrag [kwrk' N ~a]	کره اسب، کره‌الاغ
¹ kust [kwst']	سمت، سوی، ناحیه
² kust [kwst' Ar. qust]	قسط (گیاهی از تیره زنجبیلیها که ۱۵ گونه دارد)
kustag [kwstk' M kwstg] = 'kust.	
~bed [-pt']	فرمانده ناحیه
kustīg [kwstyk' N ~ī]	کستی، کمربند مقدس
kuštan, kuš- [NKSWN-tn' < A √ nks; kwš-tn' M kwšt, kwš-, N ~]	کشتن

L

lab [lp M lb, N ~]	لب
lābag [l'p̄k (M r'b), P l'b, N lāba]	لابه
lābakkar [l'p̄kkk]	لابه کننده
~ih :	لابه‌گری
laʃan [lcn' N ~]	لجن، گل و لای
larzīdan, larz- [lrc- ym' P lrz-, N ~]	لرزیدن، مرتعش شدن
laškar [lšk N ~]	لشکر
~īg [-yk' N ~ī]	لشکری، سرباز
~īgīh :	سربازی
lawzēnag [lwcyнк' N ~īna]	لوزینه (شیرینی که با آرد بادام و شکر تهیه می‌شود)
*lipī [lpyh]	یک درجه (از قوس)

mard	mašk
mard [GBRA < A gbr ² ; mlr ¹ M m(y)rd, N ~]	مرد
mārdan, mār- [m ² l-m ¹]	درک کردن، ملتفت شدن، حس کردن
~išn:	درک
~išnōmand [-šn ² wmnd]	دریابنده
mardānag [mlr ² nk ¹ N ~a]	مردانه، شجاع
~īh:	مردانگی، شجاعت
mardōm [ANŠWTA < A ² nšwt ² ; mlrwm M mrdwhm, N mardum]	انسان، بشر، مردم
~īh:	انسانیت، مردمی
mardōm-zādag [mlrwm z ² tk ¹ N mardum-zād]	مردم‌زاده، بشر
~īh:	مردمی
marg [mlg M mrg, N ~]	مرگ
~arzān [- ² lc ² n ¹]	مرگ‌زبان، شایسته مرگ
~īh: = marg.	
~ōmand [- ² wmnd]	فانی
mārīg [m ² lyk ¹ M m ² ryg-]	افسون، کلام
marw [mlw ¹ M mrw, N ~, (mary)]	گیاه
marz [mlc M mrz, N ~]	مرز، سرحد؛ در نجوم: قرآن
marzangōš [mlcngwš N ~]	مرزنگوش
marzīdan, marz- [mlc-ytn ¹ M mrzyst, mrz-]	جفت‌گیری کردن
~išn(īh):	جفت‌گیری، جماع
marz(o)bān [mlcp ² n ¹ N ~]	مرزبان، مرزدار
-masāy [-ms ² d]	مسای، اندازه گرفته شده (پسوند)
mast [mst ¹ = M, N ~]	مست، مدهوش
māst [m ² st ¹ N ~]	ماست
mastarg [mstlg (M mstgrg)]	جمع‌مه
mastōg [mstwk ¹]	مست، مدهوش
~īh:	مستی، مدهوشی
māš [m ² š N ~]	ماش، بنشن
¹ mašk [mšk ¹ N ~]	مشک
² mašk [mšk ¹ N maškō]	مشکو، سرپرده، چادر

mān-	marčābukīh
² mān- [m ² n- = M]	زندگی کردن، سکنا گزیدن
~išn:	جا، مسکن
³ mān- [ma ² n- = M, N ~]	مانند بودن
mānag [m ² nk ¹ P m ² ng]	ذهن، فکر
mānāg [m ² n ² k ¹ M m ² n ² g, N mānā]	مانا، مانند، شبیه
~īh:	شبهت، همانندی
mānbān [m ² np ² n ¹]	سگ نگهبان
mānbed [m ² npt ¹]	صاحبخانه، آقای خانه
mānd [m ² nd = M]	خانه
māndag [m ² ndk ¹ M m ² ndg, N ~a]	مانده، خسته؛ بی حال؛ تقصیر، گناه
~īh:	ماندگی، خستگی
māndan, ¹mān- [KTLWN-tm ¹ < A √ ktr M m ² nd, N ~]; → ^{2,3} mān	ماندن؛ باقی ماندن
mang [mng]	منگ
mānīg [m ² nyk ¹]	عضو خانه، صاحبخانه
mānistan [KTLWNstm ¹] = māndan.	
māništ [m ² nyšt ¹]	مسکن، منزل
~ag [-k ¹]	مقیم، مستقر
māns r [m ² nst = Av. māθra-]	مانسر (= کلام مقدس)، افسون
~bar [-bl]	موبد
~spand [-spnd = Av. spanta-]; → māraspand	مانسر سپند (= کلام مقدس)
¹ mar [ml M mr, N ~]	آمار، حساب، عدد؛ رتبه
² mar [ml]	بدکار، تبهکار
mār [m ² r N ~]	مار
mār-, ~išn, → mārdan.	
marag [mlk ¹]	عدد
mārāg [m ² r ² k ¹]	حساس، دریابنده
Māraspand [m ² rspnd N ~] (= māns ² rspand)	مارسپند؛ گاه‌نما: نام
*marčābuk [mlc ¹ p ² wk ¹]	بیست و نهمین روز ماه
~īh:	چابک، شجاع
	چابکی، شجاعت

~(īg)īh:

mēnōg-wēn [mynwḵ HZYTWN]

~īh:

mērag [mylḵ¹]

mēš [HLLN < A rhl ?; myš | = P, N ~]

mēšag [myšḵ¹]mēš-sār [myšs¹ | N ~]mēwag [mywḵ¹ | M myw, N mēwa]

mēx [myh | P myx, N ~]

~ ī gāh:

^{1,2}mēz-, → ¹mēzišn, mistan.

mēzd [my(ʔ)zd | N mēz]

~bān [-p¹n¹ | N ~]¹mēzišn [myčšn¹]mih [mḵ¹]mihōxt [myowhr¹ = Av. miθaoxta-]¹mīhr [mḵ¹ | M myhr, N ~]²mīhr [mḵ¹, ...] ~ druxtan:³mīhr [mḵ¹, ...]mihrbān [mḵ¹p¹n¹ | P myhrb¹n, N ~]mīhr-drōz [mḵ¹dlwɛ] = mīhrōdruj.mīhrōdruj [mḵ¹w-, mḵ¹wɛ-dlwɛ = Av. miθrō.drujīm]

~īh:

mīhr-zan [mḵ¹zn¹] = mīhrōdruj.mij(ag) [myc(k¹) | N miž(a)]mijūg [myc-, myšwḵ¹ | N mižū]

mīr-, → murdan.

mistan, ²mēz- [mstm¹, myc- | N mēzīdan]

~išn(īh):

mizag [m(y)ck¹ | N maza]~dārīh [-d¹lyh]

روح، روحانیت

دارای بینش روحانی

بینش روحانی

مرد جوان، شوهر

میش، گوسفند

ادار

میش سار (آلت زینتی)

میوه

میخ، قلاب

میخ‌گاه؛ در نجوم: ستاره قطبی

غذا، نذر، قربانی

میزبان

چشمک، چشم برهم زنی

دروغ، متضاد، مخالف

دروغ

مهر؛ خورشید؛ گاه‌نما؛ هفتمین ماه سال و شانزدهمین روز ماه

پیمان، قرارداد؛ پیمان شکستن

مهر، دوستی

مهربان، یاور

پیمان شکن

پیمان شکنی

مژه؛ پلک

مشو، عدس

ادار کردن

ادار، عمل ادار

مزه

چشایی (حس)

~abarzēn [-²p̄lzy¹ | M maškabrzy¹]maškīzag [maškīcyck¹ | N ~a]maxš [mḵš¹]may [HS < A {mur¹ ?; mdy | M my, N ~}]mayān [mady¹n¹ | M my¹n, N miyān]~ag [-k¹ | N ~a]mayān jīg [mady¹ncyk¹ | N miyān jī]

~īh:

mayg [KMCA < A qmṣ¹; mdk¹ | N ~]māyišn [m¹dšn¹]māzandar [m¹z-, m¹cndl]māzanīg [m¹znyk¹]māzdešn [m¹zd(y)šn¹ | M m¹zdyš]

~īh:

mazg [mzg | (M mgj, N mazg)]

mazgit [mzgr¹ | N ~]

mēdyōzarm [mytywzlm = Av. maiḍyōi.zarāmaya-]

mēy [myy | P myg, N ~]

meh [ms | M mhy, myh, N ~]

mēhan [myhm¹ | N ~]mehēnīdan, mehēn- [msyn-ytm¹]

~išn:

mehmān [m(ʔ)hm¹n¹ | P myhm¹n, N ~]

~īh:

mehtar [mstl, ms¹tl (< P ms¹dr) | N ~]

~īh:

menīdan, men- [myn-ytm¹ | M mn-, N man-]

~išn:

~išnīg:

mēnōg [mynwḵ | M mynwḵ, N mīnō]

~īg [-yk¹]

سراپرده، شاهی

مشکیزه، سفره

مگس

می

پر میان؛ بین، وسط

میان، میانگین

میانجی، واسطه، داور

میانگیری

ملغ

جفت‌گیری

مازندر (دیو بزرگ)، غول

(دیو) مازنی

مزدیسن، مزداپوست

مزدیسنی، مزداپوستی

مغز، نخاع

مسجد

بهار

میغ، مه

مه (تر)، بزرگ (تر)

میهن

افزودن، بزرگ کردن

افزایش

میهمان، ساکن؛ پذیرفتنی

میهمان‌نوازی؛ سکونت

مہتر، بالغ

مہتری

تفکر کردن، تصور کردن

خوی، منش، نیت

با ملاحظه، با فکر

آسمانی، مینویی؛ مینو (= روح)

مینوی، روحانی

must

- ¹must [mwst¹]
- ²must [mwst¹] = mušt.
- ³must [mwst¹]
- must|-abarmānd [mwst¹ɸlm¹nd]
- ~gar [-kl]
- mustōmand [mwst¹wmnd | N mustmand]
- ¹mušk [mwšk¹ | N ~]
- ²mušk [mwšk¹ | (N mūš)]
- mušt [mwšr¹ | N ~]
- muštan, māl- [mwštm¹, m¹l- | N ~]

namāz burdan

- ظلم، فشار
- مُست، شکوه
- مهاجم، تجاوزگر
- سرکش، ظالم
- گله‌مند، ناشاد
- مُشک
- موش
- مُشت
- مالیدن، وُفتن

N

- nab [np | N nawa]
- nabānazdišt [nb¹nzdšt¹ = Av. nabānazdišta-]
- nāf [n¹ɸ | M n¹p]
- ~ag [-k¹ | N nāf(a)]
- ¹naft [npt¹ | = M, N ~]
- ²naft [npt¹]
- nahang [nsng]
- *nakkīrā [nkyl¹y]
- ~yih:
- nāl- [n¹l- | P (n¹r-), N ~]
- nam [nm | N ~]
- nām [šM < A šm; n¹m | = M, N ~]
- namad [nmr¹ | N ~]
- nāmag [MGLTA < A mgl¹; n¹mk¹ | M n¹mg, N nāma]
- namak [nmk¹ | M nmyhk, N ~]
- namāz [OSGDE < A sgdh; nm¹c | = M, N ~]
- ~burdan:

- نوه
- خویشاوند نزدیک
- خانواده
- سرناف
- نفت؛ مرطوب، نمناک
- پشت، نسل
- استان
- ردکنند، منکر
- رد، انکار
- نالیدن، شکوه کردن
- نم
- نم، آوازه
- نمد
- نامه، کتاب
- نمک
- تکریم، دعا، نماز
- نماز بردن، تعظیم کردن

mizagōmand

- ~ōmand [-¹wmnd]
- mīzd [m(y)zd | N mīzd]
- ~war [-wbl | N -ūr]
- mizīdan, miz- [myc- ytn¹ | N mazīdan]
- *mīznē [m(y)zmydy]
- mōg [mwk¹]
- mowmard [mgw-mlt¹, -gGBRA | N muy]
- mōr [mwł | N ~]
- mōrd [mwlr¹ | N ~]
- morwārid [mwlr¹lyr¹ | M mwrw¹ryd, N ~]
- *mowbed [mgwpr¹ | N mōhad]
- mōy [mwd | M mwy N ~]
- mōyag [mwdk¹ | N mōya]
- mōyēn [mwdyn¹]
- mōz [mwc | N ~]
- mōzag [mwck¹ | N mōza]
- *mūdāg [mwtk¹]
- muy [DKRA < A dql¹ | N mux]
- muhr [mwdl | M mwhr, N ~]
- ~ag [mwhlk¹ | P mwlr̄g, N ~a]
- *muhrišn [mwrlšn¹]
- mulān [mwł¹n¹]
- P murd [mwlt¹ | P mwrt¹ !]
- murdan, mīr- [YMYTWN-in¹ < A ymwōwn, √ mwt; mwltm¹ | M mwrđ, myr-, N ~]
- murdār [mwrt¹l, mwld¹l | N ~]
- murnjēnīdan, murnjēn- [mwrlncyn-ytn¹]
- murw [mwhw¹ | M mwrw, (N mury)]
- murwāg [mwhw¹k¹ | M mwrw¹, N murwā]
- murwīzag [mwhwyc¹]
- murw-nīš [mwelwnyš]

murw-nīš

- مزه‌دار
- مزد، پاداش، پرداخت
- مزدور
- مکیدن
- شبنم، میغ
- مغ مرد
- مور
- مورد (گیاه)
- مروارید
- موبد
- موی
- مویه
- مویین
- موز (میوه)
- موزه، کفش
- خراب، تباہ
- مُخ، نخل
- مهر
- مهره، مهره نرد، دانه تسبیح
- مدفوع
- شکم (اهریمنی)
- مرگ
- مردن
- مردار
- نابود کردن
- مرغ، پرندہ
- مروا، فال
- مرغک، پرندۀ کوچک
- پیش‌بین، فالگیر

nazdist [nzdst¹]nāzišn [n²cšn¹ | N nāziš]nāzūk [n²cwk¹ | (M n²zwg), N ~]nē [LA < A l² | M ny, N na]nēk [nywk¹ | M nyk, N ~]

~ih:

nēk-gōhr [nywk gwhl]

~ih:

nēkōg [nywkwk¹ | M nyqw¹!, N nēkō] = nēk.

nēm [PRG < A plg; nym | = M, N ~]

~ag [nymk¹ | N ~a]~asp [-²sp] نیماسب (اسبی که از کمر به بالا به شکل آدمی است): درنجوم: برج قوس

~rōz [-hvc | M -rvc, N ~]

~fan [-m¹ | N ~]

nērang [nyhg | N ~]

nērōg [nyhwk¹ | M nyrwg, N nērō]~ōmand [-²wmnd]nēst [LOYT¹ < A l²yty | M nyst, N ~]

~ih:

nēw [TB < A tb; nyw¹ | = M, N ~]~ardaxšīr [nyw²lhšyl | N nard¹!]nēzag [nyck¹ | N nēza]nēzūmān, ~īg [nycwm²n¹, -yk¹ | M nyzwm²n]

~ih:

nībard [npl¹ | N nabard]~ag [-k¹ | N ~a]nībardīdan, nībard- [npl¹-ym¹ | P nbrd²d]nībāstan, nībay- [npstn¹, npd- | M nbst]nībāstan, *nībāy- [np²stn¹ | M nb²st, P nb²y-]nībēg [npyk¹ | M nbyg, N nūwē]

nībēm [npdm | (P nbdm-)]

نخست

۱- نازش، فخر ۲- مهربانی

نازک، نرم؛ بی ثبات

نه، خیر

نیک، زیبا

نیک، کار نیک، مهربانی

نیک گوهر، با فضیلت

فضیلت، خوبی

نیم

نیمه، سوی، جهت

نیماسب (اسبی که از کمر به بالا به شکل آدمی است): درنجوم: برج قوس

نیمروز، جنوب

نیمه تن، میان تن

نیرنگ، سحر، افسون

نیرو، زور

نیرومند، زورمند

نیست

نیستی

نیو (= دلیر)، خوب

نرد (بازی)

نیزه

نردست، ماهر

مهارت، ظرافت

نبرده، پیکار، جنگ

نبرده، باتجربه

نبرد کردن، جنگیدن

خوابیدن، دراز کشیدن

تسلیم شدن، زمین نهادن

نبی (= نوشته)، کتاب، کتاب مقدس

خوابیده، دراز کشیده

nām-burdār [n²m bwl²t¹ | N ~]nāmčīšt [n²m-, ŠMcšt¹], (pad)~:~īg [-yk¹]nāmīg [n²myk¹ | N nāmī]

~ih:

nān [LHMA < A lhm²; n²n¹ | = M, N ~]

nang [nmg | N ~]

nar [ZKL < A zkr; nl | M nr, N ~]

nargis [nlgs | N ~]

nārīg [n²(y)lyk¹]

narm [nlm | M nrm, N ~]

nasā [ns²y | M n(y)s²h, N ~]nask [nsk¹ | N ~]nasrušt(īh) [nslwšt¹, -yh]nastaran [nstn¹ | N ~]

nawad [90 | N ~]

naxčīr [nhcyl | M nhcyhr, P nxcyr, N ~]

naxōd [nhwt¹ | N ~]P naxšag [nhšk¹ | P nxšg]nāxun [n²hwn¹ | P nxwn, N nāxun]naxust [nhwst¹ | M nxwst, N ~]nay [KNYA < A qny²; n²d | N ~]

nay-, → nīdan.

nāy [n²d | M n²y, N ~]

~pazd-:

*nāydāg [n²ywr²k¹]nayestān [KNYAst²n¹ | N ~]nāy-srāy [n²dsl²d]

nazd [nzd | = M, N ~]

nazdīk [nzdyk¹ | = M, N ~]

~ih:

وارث، حافظ نام پدر

بو یژه، مخصوصاً

مشهور، معروف

نامی، مشهور

شهرت

نان، قوت

شرم، حیا

نر، مردانه

نرگس

بانو، زن، همسر

نرم، فروتن، متواضع

جسد، مردار

نسک (هر یک از بخشهای اوستا)

پلیدی، فساد

نسترن، گل دشتی

ننود

نخجیر، شکار، سرگرمی

نخود

خوب، ظریف

ناخن (انگشت)

نخست

نی، نیشکر

نای، فلوت؛ دیرک، واحد طول (= ده پا)

دمیدن، نواختن (نی)

گود، قابل کشتی رانی، گذر نکردنی

نیستان، نیزار

نی زن

نزدیک

نزدیک

نزدیکی

nihuftan, nihumb- [nhwpm ¹ , nhwmb- = M, N ~]	نهفتن، پنهان کردن، پوشاندن، برتن کردن
nihumbīdan [nhwmbym ¹] = nihuftan .	
*nikōhīdan, nikōh- [nkwh-ytm ¹ N ~]	نکوهیدن، نفرین کردن
~išn:	نکوهش
~išnīg:	قابل نکوهش، نفرت‌انگیز
nīl [nyl N ~]	نیل
nīlōpal [nylw(k)pl N ~, nīlōfar]	نیلوفر
nimūdan, nimāy- [nmwtn ¹ , nm ² d- M nmwdn, nm ² y-, N ~]	راهنمایی کردن، نمودن، نشان دادن
nīrfs- [nlps-]	کاهش دادن، کم کردن
~išn:	کاهش، نقصان
nīrmad [nylmt ¹]	بهره، سود
~ōmand [- ² wmnd]	پرسود
P nisāg [nys ² k ¹ P nys ² g]	درخشان، باشکوه
nīš- [nyš- M nyš-ydn, نیش-]	دیدن، مشاهده کردن
nīšān- , → nišāstan .	
nīšān [nyš ² n ¹ = M, N nīšān]	نشان، علامت
nīšast [nīšt ¹ N ~]	نشست، گردهم‌آیی
nīšastan, nišīn- [YTYBWN-sm ¹ < A √ytb; nīštm ¹ M nīšt, (nīšy-), N ~]	نشستن
nīšāstan, nišān- [YTYBWN-sm ¹ , - ² n-; nīš ² sm ¹ , nīš ² n- M nīš ² st, (nīš ² y-), N ~]	نشانیدن، قرار دادن، پی‌افکنیدن، کاشتن
nīšāyīšn [nīš ² dšn ¹ M nīš ² y-, → nišāstan]	بنیاده اساس
nīšēb [nīšēp N ~]	نشیب؛ در نجوم: حضیض
~īg [-yk ¹]	سراسیمه
nīšēm [nīšēm M nīšēm, N ~an-]	جا، جایگاه
~ag [-k ¹]	منزل، اقامتگاه
nīšīn- , → nišāstan .	
nīwāg [nw ² k ¹ M nw ² g, N nawā]	آهنگ، سرود، نوا
*niwē [nwyk ¹ (N niwēd)]	نوید
*niwēy- , ~išn, → nivīstan .	

nibištan, nibēs- [YKTYBWN-tm ¹ < A yktbwn, √ktb; npštn ¹ M nbyšt, nbys-, N ~]	نوشتن
nīdan, nay- [DB(Y)LWN-tm ¹ < A √dbr M nydān, ny-]	هدایت کردن
nīdom [nytwm]	کمترین، کوچکترین
nīfrīdag [nplytk ¹ N nīfrīd]	نفرین شده
nīfrīn [nplyn ¹ N ~]	نفرین
nīgāh [nk ² s M ng ² h, N ~]	نگاه، توجه
~dāštan:	نگاه داشتن، مواظب بودن، محافظت کردن
~kardan:	نگاه کردن
~dārīh, ~dārīšnīh [-d ² l(šn)yh N ~dārī]	نگاهداری، مواظبت
nīgān [nk ² n ¹ P ng ² n]	مدفون
nīgār- [nk ² l- M ng ² r-, N ~]	نگاشتن، کشیدن، تصویر کردن
~ag [-k ¹ (M ng ² r, N nīgār)]	نگاره، پیکر، طرح
nīgāstār [nk ² st ² l]	نگاهداری؛ دفاعی
nigerīdan, niger- [nkyl-ytm ¹ N nigarīdan]	نگریدن، مشاهده کردن
~išn:	نگرش، ملاحظه
~išnīg:	معلوم، هویدا
nigēxtan, nigēz- [nkyhtn ¹ , nkyc-]	توضیح دادن، شرح دادن
~išn:	شرح
nigēz [nkyc]	شرح
nigūn [nkwn ¹ N ~]	نگون، وارون
~īh:	نگونی، ژرفا
~sār [-s ² l M ngwvs ² r (P ngvvs ² r)]	نگونسار
nihādag [nyd ² tk ¹ M nyh ² dag]	نهاد، اساس
nihādan, nih- [HNHTWN-tm ¹ < A hnht, √nht M nyh ² d, nyh-, N ~]	بنای نهادن، گذاشتن، قرار دادن
nihāl [nh ² l N ~]	نهاد، درخت نونشانده
nihān [nyh ² n ¹ N ~]	پنهان، پنهان
~īg [-yk ¹ N ~ī]	پنهانی
nihang [nsng]	اندک، کم
*nihēb [nyhyḡ N ~]	ترس، وحشت

~ham madan:	گرد آمدن؛ به پایان رسیدن
*ōbad-, → ōbastan, *ōftādan.	
ōbārdan, ōbār- [ʔwpʔl-mʔ M ʔwbʔrd]	او باریدن، بلعیدن
ōbastan, *ōbad- [NPLWN-smʔ < A √ npl; ʔwpstnʔ, ʔwpt- (→ ōft-)]	افتادن
[M ʔwbyst, J ʔwβst-]	
*ōftādan, ōft- [ʔwpt- M ʔwptʔd, N uft~]	افتادن
ōgār [ʔwkʔl]	جزر
ōgārdan, ōgār- [ʔwkʔl-mʔ]	بیرون انداختن، دفع کردن
*ōgrā [ʔwglʔy]	افت، پایین رفتگی
ōh [KN < A kn M ʔwh]	ایدون، چنین؛ (با فعل، مفهوم تردید را می‌رساند): شاید، ممکن است
Ohrmazd [ʔwhrmzd M ʔwhrm(y)zd, N Hōrmuzd]	هرمز؛ در نجوم: مشتری؛ گاه‌نما: اولین روز ماه
-om [-wm = M, N ~]	... ام (پسوند سازنده عدد ترتیبی از پنجم به بعد)
-ōmand [-ʔwmnd M -wmnd, N -mand]	... مند (پسوند سازنده صفت توصیفی)
*ōrēb(īh) [ʔwlyp(yh)]	ناامیدی
ōrōn [ʔwhwnʔ M ʔwrwn]	اینجا
az ... ~:	از ... تاکنون
ōsān- [ʔwsʔn- = M]	فرو افکندن
ōspurdan, ōspar- [ʔwspl-mʔ]	سپردن (= پیمان کردن)، لگدمال کردن
ōst°, → awest°.	
ōst [ʔwstʔ]	محکم، قابل اعتماد
ōstīgān [ʔwstyknʔ M hwstygʔn, N ustuwān ?]	محکم، قوی، قابل اعتماد، مطمئن
~īh:	پایداری، استحکام
ʔōš [ʔwš = M, N bōš]	آهوش، فراست
~īh: = ōš.	
ʔōš [ʔwš = M]	مرگ
ʔōš [ʔwš]	سپیده دم
ōšastar [ʔwšstʔ]	مشرق
ōš(e)bām [ʔwšbʔm M ʔwšybʔm]	سپیده دم
ōšmārag [ʔwšmʔlkʔ N šumāra]	آمار، شماره

*niwēyēnīdan [nwykyn-ytnʔ] = niwistan.	
niwistan, *niwēy- [nwstnʔ, nwyd- / nwyk-]	اعلام کردن، خبر دادن
~išn(īh):	خبر
nixwār- [nswbʔl- M nyawʔr-]	شتافتن
~išn:	شتاب
niyābag [nydʔpkʔ M nyʔbg]	درخور، سزاوار، مناسب
~īh:	تناسب
niyāg [nydʔkʔ M nyʔg, N niyā]	نیا، جد
niyāyišn [nydʔdšnʔ N ~iš]	نیایش، دعا
niyāz [nydʔc M nyʔz, N ~]	نیاز، فقر، احتیاج
~ōmand [-ʔwmnd N ~mand]	نیازمند
~ōmandīh:	نیازمندی، لزوم
niyōxšīdan, niyōxš- [n(y)dwšš-ytnʔ M nywš-, N niyōšīdan]	نیوشیدن، شنیدن
~išn:	نیوشش
nizār [nzʔl (P nyzʔwr), N ~]	نزار، کم‌زور
~īh:	نزاری
nizārīh- [nzʔlyh-]	نزار شدن
nō [TŠA < A iš° M nwh, N nuh]	نه (عدد)
nōg [nwkʔ M nwg, N naw]	پونو، تازه
~rōz [-lwc N nawrōz]	پنوروز
~zād(ag) [-zʔt(k)ʔ N nawzād]	نوزاد
nohom [nhwm = M, N ~]	نهم
nōzdah [nwzdah N ~]	نوزده
nūn [KON < A kʔn M, J mwn]	اکنون

○

ō [OL < A ʔ; ʔw M ʔw]; → ōh	به، در
~gird āmadan:	گرد آمدن، جمع شدن
~ham kardan:	به هم کردن، جمع کردن

~īh:	کامیابی
padēxēnīdan, padēxēn- [p̄tyhwyn-ytn ¹]	کامیاب کردن، خوشبخت کردن
pādēz [p ² tyc M p ² dyz, N pāyēz]	پاییز
pad-gōhr [PWNgwhl]	۱- به گهر آراسته ۲- گوهری (= اصیل)، نجیب‌زاده
pādīfrāh [p ² tpl ² s M p ² dyp ² h, N *pādafrāh]	پادفراه، کيفر
padīr-, ~išn: → padīriftan.	
padīrag [p̄tylk ¹ M p̄dyrg, N padīra]	به سوی، پذیره، در برابر
(ō) ~ madan:	به پذیره آمدن
~īh:	برخورد، رودرویی
pādīrān [p ² tg ² n ¹]	عقب مانده، فرونشاند
pādīrān(ēn)īdan, pādīrān(ēn)- [p ² tg ² n(y)n-ytn ¹]	جلوگیری کردن، مانع شدن
padīriftan, padīr- [MKBLWN-m ¹ < A maql, √qbl; ptgl-ptn ¹]	پذیرفتن، قبول کردن
M p̄dyr-yptn, N padīriftan]	
~išn:	پذیرش، قبول
¹ padisār [p̄tys ² l N padīsār ?]	آغاز، اساس
² padisār [p̄tys ² l]	افسار، دهنه
padisāy [p̄ts ² d M p̄dys ² y]	به خاطر، به سبب
padist [p̄ts ² l P p̄dys ² l]	عهد، قول، تهدید
~(abar) burdan:	پیمان بستن
padistādan, padist- [p̄tyst ² tm ¹ (P p̄dystwd)]	قول دادن، پیمان بستن
padistā(g) [p̄tyst ² k ¹ (M p̄dyst ² w)] = padist.	
padīš [p̄tš M p̄dyš]	بدان، بدو؛ يسواژه (pad =) به و...
padīštān [p̄tyšt ² n ¹ P p̄dyšt ² n]	پا
padīšxwar [p̄tšhw ¹]	طرف، کاسه
pādīxšā(y) [ŠLYTA < A šlyt ² ; p ² thš ² (d) M p ² dīxš ² y]	پادشاه؛ نیرومند، مقتدر، مجاز
~īh:	پادشاهی، اختیار
pādīxšīr [p ² thšyl]	پیمان، موافقت‌نامه
pad-nērōg [PWNnyhwk ¹]	به نیرو، قوی
pad-nigerīšn [PWNnkylšn ¹]	به دقت
pādofrāh [p ² hwpl ² s] = pādīfrāh.	
pad-pānag [PWNp ² nk ¹]	محافظت شده، مواظبت شده

ōšmurdan, ōšmār-, (ōšmur-) [MNYTWN-m ¹ < A √mnh; ² wšmwltm ¹ , ² wšm ² l-]	حساب کردن، شمردن؛
M ² (w)šm ² r-, N šumurdan, šumār-]	بررسی کردن، به یادآوردن، توجه کردن، تصور کردن
~išn:	شمارش؛ بررسی، رسیدگی
ōšmurdīg [² wšmwlytk ¹]	شمرده شده (تقویم شمسی)
ōšōmand [² wš ² wmnd]	فانی
ōšyār [² wš ² d ² l N h~]	هوشیار
ōwōn [² wgw ² n ¹ M ² w ² n]	چنین، چون
ōy [OLE < A ² l-h M ² wy, N ~]; (pl. awēšān)	او، آن
*ōyrišt [² w(k)ylš ² t = Av. awaoirišta-]	اوپرشت (نام درجه‌ای از گناه)
ōz [² wc]	زور، نیرو
ōzadan, ōzan- [YKTLWN-, ŸKTLWN-m ¹ < A yq ² hwn, √qt; ² wctm ¹]	کشتن
M ² wzdn, ² wzn-]	
ōzōmand [² wc ² wmnd]	زورمند، نیرومند

P

pa(č)čēn [p̄cgm ¹]	رونویس
*pa(č)čībāg [p̄cyp ² k ¹ , PWNc- N *pa ² īw]	فریبنده
~īh:	فریب، دورویی
*pa(č)čībāy- [p̄cyp ² d-, PWNc-]	فریفتن
pad [PWN, برای *pty M pd, N pa]	به، در، برای، بوسیله
pad- [pt- M *pd-]	افتادن
padām [p̄d ² m (N panām)]	پنام (پارچه‌ای که پیشوایان زردشتی به هنگام مراسم مذهبی بر دهان می‌بستند)
¹ pādan, pāy- [NTLWN-m ¹ < A √nr; p ² tn ¹ , p ² d- M p ² d, p ² y-, N pāyīdan]	پاییدن، حمایت کردن، نگهداری کردن
² pādan, pāy- [NTLWN-m ¹ , . . .]	ایستادن، منتظر شدن
pādāšn [p ² td ² šn ¹ M p ² d ² šyn, N pādāš]	پاداش، مزد
padēx [p̄tyhw ¹]	بهره‌مند، کامیاب

- ¹pahrēxtan, pahrēz [p²hlyht¹, p²hlyc- | M phryz-, J ~, N parhēxtan, parhēz-] پرهیختن، دوری کردن، اجتناب کردن
- ²pahrēxtan, pahrēz- [p²hlyht¹, p²hlyc- | M (phrystn), phryz-] حمایت کردن، مراقبت کردن، مواظبت کردن
- pahrēz [p²hlyc | N parhēz] پرهیز، دفاع
- *pahrmāh- [ptlm²h- | (N parmās-)] پرماسیدن، لمس کردن
- ~āgīh [-²kyh], ~išn: احساس، تماس
- pāk [DKYA < A dky²; p²k¹ | = M, N ~] پاک، تمیز، مقدس
- ~īh: پاک، پاکیزه
- pākīzag [p²kyck¹ | N ~a] پاکیزه
- palang [plng | N ~] پالنگ
- ~mušk [-mvšk¹ | N ~] پلنگمش / پلنگمشک (نام گیاهی است)
- pālūdāg [p²lwtk¹ | N ~a] پالوده (خوردنی که از نشاسته پزند و با شربت تند خورند)
- pālūdān, pālāy- [p²lwt¹, p²l²d- | (M p²rwdn, p²r²y-) , N ~] پالودن، تصفیه کردن، صاف کردن
- pambag [pmbk¹ | N panba] پنبه
- ~ēn [-yn¹] پنبه‌ای
- pānāg [p²n(°)k¹ | M p²ng] حامی، نگاهبان؛ چوپان
- ~īh: حمایت
- panāh [pn²h | = M, N ~] پناه؛ حامی
- pad ~ grifan: به پناه گرفتن
- ~īh: حمایت
- pand [pnd | = M, N ~] پناه؛ پند، اندرز
- panīr [pnyl | N ~] پنیر
- panj [pnc | P pnj, (M pnz), N ~] پنج
- ~ag [-k¹ | N ~a] خمسه؛ پنجه، دست
- ~āh [-²h | N ~] پنجاه
- pānzdah [p²ncdh | M p²nzdh, N ~] پانزده
- ¹pārag [p²lk¹ | N pāra] پاره، بخش، قطعه
- ²pārag [p²lk¹ | M p²rg, N pāra] هدیه، پیشکش، رشوه
- parāhōm [pl²hwm = Av. para.haoma-] پراهوم، نوشیدنی مقدس (مخلوط هوم)، شاخه درخت انار و شیر که در مراسم مذهبی به کار می‌رود

- P pādrāzm [p²tlcm] جنگ
- pād-rōzag [p²tlwck¹ | M p²drwcg] روزه‌دار
- pād-uzwān [p²r²wzw²n¹] کتمان‌کننده
- ~īh: کتمان
- pad-wizēn [PWNwcy¹] گزیده، ممتاز
- pādyāb [p²ty²p̄ | N ~] پادیاب (= تطهیر شده)؛ مراسم تطهیر
- ~īh: مراسم تطهیر
- pādyāwand [p²tyd²wnd | J p²dywnd] زورمند، نیرومند
- ~īh: زور، برتری
- pādzahr [p²tzh | N pā(d)zahr] پادزهر، تریاق
- pād-zyān [PWNzyd²n¹] زیان‌آور
- pāfšār- [ppš²l-] شرمسار کردن
- pāfšīr- [ppšyl-] شرمنده شدن
- ~išn(īh): شرم
- pah [p²h] گوسفند
- ~ast [-st¹] آغل، طویله
- pahikaftan, pahikaf- [ptkp-t¹ | M phykf-] برخورد کردن، حمله بردن، زدن، لمس کردن
- ~išn: حمله، پیکار
- pahikāftan, pahikāf- [ptk²p̄-t¹] جنگ کردن، فرو گرفتن
- pahikar [ptkl | M phykr, N paykar] پیکر، تصویر
- pahikār [ptk²l | M phyk²r, N paykār] پیکار، جنگ، مجادله
- ¹pahikār- [ptk²l-] جنگیدن، شکست دادن، مجادله کردن
- pahikārdan, ²pahikār- [ptk²l-t¹] درخواست کردن، ادعا کردن، رایزنی کردن
- pahikōftan, pahikōb- [ptkwp-t¹] زدن
- pahlawīg [p²hlwbyk¹ | (M phlw²nyg), N pahlaw(ān)ī] پارتی؛ پهلوی
- pāhlom [p²hlwm] بهترین، برترین، پیشترین
- ~īh: برتری
- pahlūg [p²hlwk¹ | N pahlū] پهلوی، کنار
- pahn [p²hm¹ | N ~] پهن، فراخ
- ~āy [-²d | N ~ā] پهنای، فراخی

parwānag

passandišnīg

parwānag [pɰw'nk' | M prw'ng, N ~a]

پروانه، رهبر

~īh:

پروانگی، پیشوایی، رهبری

parwand [pɰwnd | N ~]

پروند، حصار، فراگیری

parwand-, → parwastan.

P parwāngāh [*pɰw'ng's]

تخت

parwār [pɰw'w' | N ~]

فروار؛ بارو؛ حومه، اطراف

parwardan, parwar- [pɰw'w'- | M prwr'dn, N~]

تغذیه کردن، پروردن، تعلیم دادن، پرورش دادن

~išn:

تغذیه، پرورش، تعلیم

parwast [pɰw'st']

حصار

parwastan, parwand- [pɰw'st'n, pɰwnd-]

احاطه کردن، در میان گرفتن، دربرداشتن، دارا بودن

parwāz [pɰw'z | N ~]

پرواز

parzīn [pɰz'yn | M prcz'n, J przyn, (N parč'īn)]

پرچین، نرده

pas [AHL < A 'ḥr; BATL < A b-'tr; ps | = M, N ~]

پس، سپس، دنبال

~ az:

پس از

~īh:

عقب

pās [p's | = M, N ~]

پاس، مواظبت

~dāštan:

پاس داشتن، نگهبانی کردن

pāsban [p'sp'n | M p'sb'n, N ~]

پاسبان، نگهبان

~īh:

پاسبانی، دفاع

pas-dānišnīh [AHLd'nšnyh]

ناآگاهی، نادانی

pasēmāl [p'sym'āl, → hamēmāl]

مدافع، متهم

~īh:

دفاع (قانونی)

pasēn [p'syn | N pas'īn]

پسین، آخرین

pāsox [p'sshw' | N ~] = passox.

passand [p'snd | N pasand]

پسند، میل

passandīdan, passand- [p'snd-ym' | M psynd-, N

پسندیدن، تأیید کردن

pasandīdan]

~išn:

پسند، تأیید

~išnīg:

پسندیدنی

pardag

parwālišn

pardag [pɰk' | N parda]

پرده، حجاب

pardaxtan, pardaz- [pɰdɰt'n, pɰd- | M prdx't, N~], ~az:

پرداختن از، فارغ

شدن از

~ ō:

به عهده گرفتن، پرداختن به ...

~išn:

آزادی؛ تعهد

pardāxtan, pardāz- [pɰd'ɰt'n, pɰd'z- | N ~]

پرداختن، به انجام رساندن

~az:

(خود را) آزاد کردن از

pargandan, pargan- [pɰkn-, pɰgn-dn' | (P pr'gnd, N parāgandan)]

پراگندن، بخش کردن، توزیع کردن

pargast [pɰgst' | N ~]

پرگست (= میادا)، خدای ناکرده

pargūd [pɰgw' | P pr'gwdg], ~az:

رها، خالی از

parīg [pɰyk' | M pryg, N parī]

پری

parisp [pɰsp | M prysp]

دیوار

paristag [pɰst'k' | N pīrista]

پیشخدمت

~īh:

پرستش، خدمت

paristār [pɰst'w' | N parastār]

پرستار

parisfidan, parist- [pɰst-ym' | M pryst-, N parastīdan]

پرستیدن، خدمت کردن

~išn:

پرستش، خدمت

paristōg/k [pɰstwk' | P prstwg, N pīristū(k)]

پرستو

parnagān [pɰnyk'n' | M prng'n, N parniyān]

پرنیان

parr [pɰ | M pr, N ~a]

پر، بال

parrag [pɰk', pɰg | P prg, N ~a]

پر

~īg [-yk']

پردار

parrēxtan, parrēz- [pɰɰt'n, pɰc-]

زاید بودن، زیادی بودن

parrōn [pɰwn' | M prwn]

دوره، آن سو

parrwar [pɰw' | M prwr]

پردار

pārsīg [p'slyk' | N pārsī]

پارسی

parš [pɰš]

خالدار، لکدار

parwāl [pɰw'w' | (P prwrz)]

پرواری، تغذیه

parwāl- [pɰw'w'- | (P prwrz'dn)]

پروردن، تغذیه کردن

~išn:

پرورش

پا، ساق پا؛ پا (واحد طول = ۱۲ اینچ) α
 ۱. ۲ **pāy-**, → ۱. ۲ **pādan.**

payādag [pdʰtkʰ | M pyʰdg, N pīyāda] α پیاده، پیاده‌نظام، پیاده (در بازی شترنج)

pāyag [pʰd(y)kʰ | N pāya] α اساس، پایه

paydāg [pyrʰkʰ | M pydʰg, N paydā] α پیدا، آشکار، پدیدار

~ih: پیدایی، ظاهر

paydāgēnīdan, paydāgēn- [pyrʰkyn-yinʰ | M pydʰgynyd] α آشکار ساختن، شرح دادن

paydāgīhistan, paydāgīh- [pyrʰkyh-sinʰ] α آشکار شدن، پیدا شدن

payg [pdkʰ | (P pdg), N ~] α پیک، پیاده‌نظام

*paygāl [pygʰl | N payyāla, piyāla] α پیاله، کاسه

~gar [-kl] پیاله‌ساز

paygām [pgʰmʰ | M pygʰm, N pay(y)ām] α پیغام

~bar [-bl | N -bar] پیغامبر، فرستاده

pāygōs [pʰtkws | M pʰygos] α استان، ناحیه

paymān [ptmʰnʰ | M pymʰn, N ~] α پیمان؛ دوره، اندازه؛ اعتدال

ō ~ madan: به سن بلوغ رسیدن

~ag [-kʰ | N ~a] α پیمان، اندازه، دوره

paymānīg [ptmʰnykʰ] α به اندازه، متعادل

~ih: اعتدال، اندازه

*pāymār [PKDWN < A pqdwn; pʰtymʰl] α انتصاب، واگذاری

paymāy-, → **paymūdan.**

paymōg [ptmwg | M pymwg] α جامه، لباس

paymōxtan, paymōz- [ptmwhinʰ, ptmwc- | M pymwxt, pymwc-] پوشیدن، دربر کردن

paymōzan [ptmwcnʰ | M pymwcn] α جامه، لباس

paymūdan, paymāy- [ptmwīnʰ, ptmʰd- | N ~] α پیمودن، اندازه گرفتن

*pāyram [pʰtīm] α عامه، مردم

payrāstan, payrāy- [pt-, pylʰsinʰ, pylʰd- | M pyrʰst, pyrʰy-, N pērāstan] α آراستن، پیراستن

payrāyag [pylʰdkʰ | M pyrʰyg, N pērāya] α پیرایه، زینت

payrōg [pthwkʰ] α فروغ، روشنی

passāxt [psʰhtʰ] α آزمون

passāxtan, passāz- [psʰhtinʰ, psʰc- | M psʰxt, psʰc-] α آماده کردن، ساختن؛ جا دادن؛ امتحان کردن

~išn: تدارک، ترکیب

passazag [psckʰ | M pscg] α درخور، مناسب

~ih: تناسب

passox [pshwʰ | M pswx, N pāsux] α پاسخ

past [pstʰ | N ~] α پست، پایین؛ در نجوم: حضيض

pašēmān [pšymʰnʰ | = M, N ~] α پشیمان، توبه کار

~ih: α پشیمانی، توبه

pašm [pšm | N ~] α پشم

~ēn [-ynʰ | N ~īn] α پشمین

pašn [pšnʰ] α پیمان، موافقت

pāšnag [pʰšnkʰ | N ~a] α پاشنه

pāšom [pʰ(ʰ)šwm] α برترین

paššing [pšng | N pišing] α پشنگ، قطره

paššinjag [pšnckʰ | N pišanja] α قطره

paššinjīdan, paššinj- [pšnc-yinʰ | N pišanjīdan] α پشنجیدن، ترشح کردن

~išn: α ترشح

pašt(ag) [pšt(k)ʰ | J pšt] α پیمان، موافقت، عهد

*pattān [ptʰnʰ] α صدا، طنین

~ōmand [-ʰwmnd] α طنین دار

pattāyistan [ptʰdsinʰ] = **pattūdan.**

pattūdan, pattāy- [ptwīnʰ, ptʰd- | P ptwdn, M ptʰy-] α ماندن، دوام آوردن، باقی ماندن، تاب آوردن

pattūg [ptwkʰ] α بردبار، پرهاقت، با پشتکار

~ih: α بردباری، پشتکار، تحمل

paxšag [phškʰ | N paša] α پشه

¹pay [pdy | N ~] α پا؛ جاپا، ردپا

~ī: α پی، دنباله

²pay [pdy | M pyy, N ~] α پی، عصب

~īh :	پیروزگری
pēs [pys N ~]	پیس؛ پیس‌دار، خط خط
pēsīdan, pēs- [pys-ytn']	زینت کردن، رنگ کردن
~išn :	زینت
pestān [pyst'n' N ~]	پستان
pēš [LOYN' < A l-'yn-, pyš = M, N ~]	پیش
¹ pēšag [pyšk' N pēša]	پیشه، بازرگانی؛ رسته، صنف
*pēšag [pyšk']	اندام، عضو، بخش
pēšānīg [pyš'nyk' N pēšānī]	پیشانی
pēšār [pyš' M pyš'r]	پیشوا، رهبر
~būdan :	گناهکار بودن، مرتکب گناه شدن
pēšārwar [pyš'lw' → pēšyār]	ادرار (= عمل ادرار کردن)
pēšēmāl [pyšym' → hamēmāl]	مدعی
~īh :	پیگرد
pēšēnīg [pyšynyk' (M pyšyn(g), N pēšīna)]	پیشین؛ بیشترین، آزاده
pēš-gāh [gyšg's N ~]	پیشگاه؛ تالار حضار
pēš-kār [pyšk' N ~]	پیشکار
pēšōbāy [pyš(')wp'd M pyšwb'y, N pēšwā]	پیشوا، رهبر
~īh :	پیشوایی
pēš-pārag [pyšp'lk' N ~a]	پیش‌پاره، پیش غذا
pēšyār [pyšk' N ~]	پیشاب، ادرار
petīt [pytyt' = Av. paitīta-]	توبه
~īg [-yk']	توبه‌کار
~īgīh :	توبه‌کاری، تنبّه
petyārag [p(y)tyd'lk' = Av. paityāra- M pty'r, N paityāra]	بدبختی؛ دشمن؛ در نجوم: پشپاره
~īh :	(حمله) اهریمن
¹ pid [AB' < A 'b-y: p(y)t' M pyd]	پدر
² pid [p(y)t' (M pyt) P pyd]	گوشت
pidar [ABYtl, → ¹ pid; pytl M pydr, N ~]	پدر
pih [pyhw']	خوراک، قوت

paywand [ptwnd (M pywn), N ~]	پیوند؛ فرزند
paywand-, → paywastan.	
paywāsag [ptw'sk']	خرچین، کیف چرمی
paywastag [ptwstk' N ~a]	پیوسته
paywastan, paywand- [ptwstn', ptwnd- M pywst, (pywyn-), N ~]	پیوستن، متصل کردن
paywāz- [ptw'c- M pyw'z-]	پاسخ دادن، جواب دادن
~ag [-k'], ~išn :	جواب
paz-, → poxtan.	
pāzand [p'cnd N ~]	پازند (تفسیر پهلوی اوستا (= زند) که با حروف اوستایی نوشته شده است)
pazd [pzd = P]	اذیت، ستم
pazd- [pzd- = M]	دمیدن، نواختن
pazdagīh [pzdkyh]	اخراج، دفع
pazdēnīdan, pazdēn- [pzdyn-ytn' P pzd-]	ترساندن، تعقیب کردن
pāzen [p'c(y)n' M p'cn, N pāzan]	پازن، بز کوهی
pazūg. [pzwk' (N payūk, xabazdū)]	خبز دو (نوعی سوسک)
~ī gūhgard / gūhward :	سرگین گردانک
pazzāftan [pz'p'm (M pzpt, intr.)]	پزاندن، عمل آوردن
pazzām- [pz'm-]	رسیدن، عمل آمدن
~išn :	رسیدگی (میوه)، عمل آمدگی
pazzāmēnīdan [pz'myn-ytn'] = pazzāftan.	
pēčīdan, pēč- [pyc-ytn' N ~]	پیشچیدن، درهم بافتن
pēm [pym]	شیر
pēmēnīdan, pēmēn- [pymyn-ytn']	متورم کردن، برآمده کردن
pen [p(y)n']	بخیل، پست، خسیس
~īh :	پستی، بخل
pērāmōn [pyl'mwn' M pyr'mwn, N ~mūn]	پیرامون
pērōz [pyhw M pyrhwz, N ~]	پیروز
~īh :	پیروزی
pērōzgar [pyhwckl N ~]	پیروزگر

pūdagīh

- ~īh:
 1puhl [pwhl | N pul]
 2puhl [pwhl]
 puhlēnīdan [pwhlynm'¹]
 purnāy [pwn'ā = Av. pərənāyu-]
 purr [MALE < A mlh; pwl | M pwr, N~]
 ~gāh [-g's]
 ~māh [-m'h]
 purr-marg [-mlg]
 ~rawīšnāh [-lwbšnyh]
 ~sardag [-sttk'¹]
 ~xwarrah [-GDE]
 pursīdan, purs- [pwr-s-ym'¹ | M pwr-s-ydn, N~]
 ~išn:
 ~išnīg:
 pus [BRE < A br-h; pws | = M, N~]
 ~ar [BREL, pws | M pwsr, N~]
 ~yān [pwsd'n'¹ | M pwsy'n'²]
 pušt [pws't' | = M, N~]
 puštag [pws'tk'¹]
 puštībān [pws'tykp'n'¹ | N~]
 ~īh:

- rabih [lpyh | M rbyh]
 rad [r' | N~]
 ~īh:
 rād [r't' | P r'd, N~]
 ~īh:

rādīh

- بودگی، فساد
 پهل
 دیه، کفاره؛ کیفر
 کفاره دادن
 برنا، بالغ
 پُر
 مردنی، در حال نزع
 ماه پر، بدر
 پر مرگ، کشنده
 پُری
 پرسوده، دارای انواع گوناگون
 پُرفه

پرسیدن
 پرسش
 مسؤول، مطلع

- پسر
 پسر
 رحم

پشت، عقب؛ پستی، حمایت
 پشته، باری که بر پشت حمل می‌شود
 پشتیبان، حامی
 پشتیبانی، حمایت

را
 راد
 راد

- ظهر، (گرمای) نیمروز
 رد، پیشوای مذهبی، سرور
 مقام ردی، سروری
 راد، بخشنده
 رادی، بخشندگی

pīh

- pīh [TLBA = A nb'; pyh | N~]
 pīl [pyl | M pyl, N~]
 ~bān [-p'n'¹ | N~]
 pillagān [plk'n'¹ | M pylg, N~]
 pīm [pym]
 ~gēn [-kyn'¹]
 pīr [pyl | N~]
 ~īh:
 piring [plng | M pryng, (N pirind)]
 pist [pst' | N~]
 pistag [pstk'¹ | N pista]
 pišiz [pšyc | N~]
 pōhišn [pwhšn'¹]
 pōlāwad [pwl'p'r'¹ | M pwl'wd, N pōlād]
 ~ēn [-yn'¹]
 pondik [pndk' / Ar. b'fundug]
 pōr [pwl | N~]
 pōryōtkēš [pwlyw(k)tkyš = Av. paōryō.tkaēša-]

~īh:

- pōst' [pws't' | = M, N~]
 ~ēn [-yn'¹ | N ~īn]
 pōšīdan, pōš- [pws'-ym'¹ | N~]
 ~išn:
 potk [pwtk'¹ | N~]
 poxtan, paz- [APPWN-tm'¹ < A √'ph; pwhm'¹, pc- | M pwxin, N~]

- pōy- [pwd- | (P pwd-), N~]
 ~išnīg:
 pōz(ag) [pwc(k'¹) | N pōz(a)]
 pūdag [pwtk'¹ | N pūda]

pūdag

- پیه، چربی
 فیل؛ فیل (بازی شترنج)
 فیلبان
 پلکان، نردبان
 درد، اندوه، محنت
 اندوهگین
 پیر، مسن، قدیمی

کاسه رگازی

- پیری
 پرند
 پست، آرد سرخ شده
 پسته

پشیز (سکه کوچک مسی)

زوال، فساد

فولاد

فولادین

فندق

دراج

پوریو تکیش، (یکی)

از نخستین آموزگاران دین زردشتی
 بنا بر سنن نخستین آموزگاران دین رفتار کردن

پوست، چرم؛ پوست درخت، قشر

پوستین

کپوشیدن، در بر کردن، بر تن کردن

پوشش

پتک

پختن

طبخ کردن

پویدن، دویدن

پوینده، دونده

پوز / پوزه

پوده، فاسد، گنده

پیر

ranjag	rāyēnišn
~ag [-k ¹ N ~a]	رنجه
ranjēnīdan, ranjēn- [lncyn-ytn ¹]	رنجانیدن
ranjwar [lncwl (M rnzwr), N ranjūr]	رنجور، غم‌زده
rapihwin ['lpys-, lpty-pyn ¹ , -wyn ¹ = Av. rapīβīna-]	گاه بعدازظهر، (یکی از پنج بخش شبانروز)؛ جنوب
~tar [-tl]	جنوبی
rasan [lśn ¹ N ~]	رسن
rasēnīdan, rasēn- [lsyn-ytn ¹]	رسانیدن
rasīdan, ras- [YHMTWN-m ¹ < A yhmtywn, √ mt ² ; ls-ytn ¹ M rs-ydn N ~]	رسیدن، کامل شدن
rāspīg [l ² spyk ¹]	راسپی (دومین موبد انجام دهنده مراسم دینی)
rāst [l ² st ¹ M r ² st, N ~]	راست، مستقیم، صریح
~īh:	راستی
rastag [lstk ¹ N rasta]	رده، رشته، سلسله؛ عنصر
rastan, rah- [lsm ¹ , l ⁽²⁾ h- N ~]	رستن
rastārīh [lśt ² lyh]	فرار، رهایی
rasūg [lswk ¹ (N rāsū)]	راسو
Rašn [lśn ¹ M rśn, N ~]	رشن (= ایزد عدالت)؛ گاه‌نما: هیجدهمین روز ماه
raštān, *raz- [lśtn ¹]	رنگ کردن
raw- , → raftan .	
rawāg [hwb ² k ¹ N rawā]	جاری، رایج
~īh:	جریان، رواج
rawāgēnīdan, rawāgēn- [hwb ² kym-ytn ¹]	رواج دادن، به حرکت درآوردن
rawēnīdan, rawēn- [SGYTW ² Nyn-ytn ¹ , → raftan]	وادار به رفتن کردن، کشاندن
rawīšn [hwbśn ¹ , SGYTW ² Nśn ¹ , → raftan N rawīš]	جنبش، حرکت
~īh:	رفتار؛ (به عنوان پسوند، اسم معنی می‌سازد)
rāy [l ² d M r ² y, N rā]	برای، به سبب (پسواژه)
rāyēnāg [l ² dyn ² k ¹ M r ² ym ² g]	مدیر
rāyēnīdan, rāyēn- [l ² dyn-ytn ¹ M r ² ym-ydn]	ترتیب دادن، رهبری کردن، هدایت کردن، متشکل کردن
~išn:	عمل، وظیفه؛ ترتیب

radag	ranj
radag [ltk ¹ M rdg, N rada]	رده، ردیف، رسته
radōmand [lt ² wmnd]	دارای رد
rad-passāg [ltps ² k ¹]	مراسم جشنهای گاهنبار
radunay [ltwny = Av. ratunaya-]	کسی که زیر نظر و راهنمایی رد است
raftan, raw- [SGYTW ² N-m ¹ < A √ sg ² ; hwb- M rptn, rv-, N ~]	رفتن، پیش رفتن، حرکت کردن
~išn, → rawīšn .	بروز، سبکی، سوزش، ۲۷۵
raftār [lpt ² l N ~]	رونده
rag [lk ¹ M rg, N ~]	رگ
~īh:	خوی، منش
ray [lg̃y P rg]	تند، زود
rāy [l ² g N ~]	راغ، دشت
rah [ts, th, th̃y M rh(y)]	گردونه، کالسکه
rah- , → rastan .	
rāh [l ² s M r ² h, N ~]	راه، جاده
rahag [lhk ¹ P rhg = rag.]	
rāh-dār [l ² sd ² l N ~]	راهدار، راهزن
~īh:	راهزنی
rahīg [lśyk ¹ , lh̃yk ¹ M rhyg, N rahī]	رهی، بچه، مرد جوان
~īh:	بچگی
rāh-nimāy [l ² snm ² d (M r ² hnmwd ² r), N ~numā]	راه‌نما
rām [l ² m M r ² m, N ~]	رام (= آرامش): گاه‌نما: بیست و یکمین روز ماه
ram(ag) [lm(k ¹) P rm, N ram(a)]	رامه، گله
rāmēnīdan, rāmēn- [l ² myn-ytn ¹ M r ² myn-]	آرامش بخشیدن، خوشی دادن
rāmišn [l ² mśn ¹ M r ² myśn, N rūmiš]	راحتی، آرامش، خوشی
~īg [-yk ¹ N ~išī]	راحت، آسوده
rān [l ² n ¹ N ~]	ران
P rān- [l ² n-]	جنگیدن
randīdan, rand- [lnd-ytn ¹ N ~]	رنده کردن، خراشیدن، ساییدن
rang [lng M rng, N ~]	رنگ، لون
ranj [lnc P mj, (M mz), N ~]	رنج، زحمت

riyahrih	
riyahrih [ld ² hlyh]	تمسخر، ریشخند
rōb [lwp]	سیرت
rōb- [lwp- N ruftan, ~]	زُفتن، مالیدن
rōbāh [TALE < A r ² l ² ; lwp ² h N ~]	روباه
¹rōd [lwr ¹ M rwd, N ~]	رود
²rōd [lwr ¹ N ~]	رود (آلت موسیقی)
rōd-bār [lwtb ² l N ~]	رودبار، ساحل
rōdīg [lwt ² k ¹ (N rōda)]	روده، شکمبه؛ روده‌ای (مربوط به روده)، امعاء (جمع)
rōyn [M(H)ŠYA < A nišh ² ; lwkn ¹ P rwgn, (M rwyyn), N rauyan]	روغن، کره
~xwardīg [-hwltyk ¹]	شیرینی
rōn [lwn ¹ M rwn]	سوی، جهت
ō...~:	به سوی
rōspīg [lwspyk ¹ N ~]	روسی
~ih:	روسیگری
rōstāg [hw(t)st ² k ¹ (P rwdyst ² g), N rōstā]	بستر رود؛ روستا، ناحیه
rōšn [hwšn ¹ M rwšn, N rōšan]	روشنی؛ درخشان، روشن
~ih:	روشنی
rōšn ag [hwšn ¹ k ¹]	آشکار، واضح
~gar [-kl (P - ² gr, M -ygr), N -gar]	روشنگر
rōx [lhw ¹ N ~]	رخ، قلعه (در بازی شترنج)
¹rōy [lwd M rwy, N ~]	روی، صورت
²rōy [lwd M rwy, N ~]	روی، مس
rōy-, ~išn, → rustan.	
rōyan [lwdyn ¹ N ~]	روین، روناس
rōyēn [lwdyn ¹ M r ² wyn, N rōyīn]	رویین، برنجی
rōz [YWM < A ywm; lwc M rwc z, N ~]	روز
rōzag [hwck ¹ M rwcg, N rōza]	روزه، روزه‌دار
rōzāg [lwc ² k ¹]	برق
rōzan [lwcn ¹ N ~]	روزن
rōz(b)ānag [lwc(p) ² nk ¹]	
rōzēnīdan, rōzēn- [lwcyn-ym ¹ M rwcyn-]	روشن کردن، نورانی کردن

rāyēnīdārīh		riy-
rāyēnīdārīh [l ² dynr ² lyh M r ² ynyd ² ryh]		رهبری، سازمان‌دهی، مدیریت
rāyišn [l ² dšn ¹]		نظم، ترتیب
rāyōmand [l ² d ² wmnd]		توانگر، دارا
raz [lc, lz M rz, N ~]		رزه؛ تاکستان
rāz [l ² c M r ² z, N ~]		راز، سر
~īg [-yk ¹]		سری
rāz-kirrōg [l ² c kylwk ¹ M r ² z qrwg]		رازگیر، معمار، مهندس
razm [lcm M rzm, N ~]		رزم
~gāh [-g ² s P -g ² h, (M rzm ² h), N ~]		رزمگاه
razūr [lcwl M rzw]		بیشه
rēbās [lyp ² s N ~]		ریباس
rēdāk [lytk ¹ N ~]		ریدک، غلام بچه
rēg [lyk ¹ N ~]		ریگ
rēm [lym M rym, N ~]		ریم، کثافت، آلودگی
rēman [lymn ¹ M rymn, N ~]		ریمان، کثیف، آلوده
~ih:		ریمنی، کثافت
¹rēš [lyš N ~]		ریش، زخم
²rēš [lyš N ~]		ریش (صورت)
rēšag [lyšk ¹ N rēša]		ریشه، بافت
rēšīdan, rēš- [lyš-ym ¹ N ~]		زخم کردن، مجروح کردن
rēškēn [lyškn ¹]		دردناک، مجروح
~ih:		درد، رنجوری
rēxtan, rēz- [lyhtn ¹ , lyc- P rxt, M ryz-, N ~]		ریختن، جاری شدن
~išn:		ریزش
rīdan, riy- [lym ¹ , ld- N ~]		ریدن، دفع کردن
rist¹ [lyst M ryst]		مرده
¹ristag [lystk ¹]		جسد
²ristag [lystk ¹ , N rasta]		راه، روش؛ فرقه
rist-āxēz [lyst ² hyc M ryst ² hyz, N ~]		رستاخیز
rīštag [l(y)št ² k ¹ N ~a]		رشته، رسن، طناب
riy- , → rīdan.		

~išn:

sahm [shm | = M, N ~]

~gēn [-k(y)n¹ | N ~gēm]

~genih:

sahōg [shwk¹]

sāk [s¹k¹ | (N sāv)]

sāl [SNT < A šnt | (M s¹r), N ~]

-sālag [SNTk¹, s¹lk¹ | N -sāla]

~ih:

sālār [srd¹l | M s¹r, s¹r¹, N ~]

~ih:

sālwār [s¹hw¹l]

sāmān [s¹m¹n | = M, N ~]

~ōmand [-¹wmnd | M -wmnd]

samōr [smwl | N ~]

sān [s¹n¹ | N ~]

sang [KYPA < A kyp²; (CCA: به خطا: sng | (P ²sng), N ~)]

~sār [-s¹l]

sanj-, → saxtan.

sanwar [snwl = Av. ōanwar-]

sar [LOYŠE < A r¹šh; sl | M sr, N ~]

sarāsar [s¹sl | N ~]

sard [sl¹ | M srd, N ~]

~ih: sardi

sardag [stlk¹ = Av. sarəda- | (M s¹rg), J srdg]

sardsēr [stlsyl | N ~]

sārēnidan, sārēn- [s¹lyn-ym¹]

sargēn [slgyn¹ | N sargēn]

sarmāg [stm¹k¹ | N sarmā]

sarw [shv(b)¹ | M srw, N ~]

رضایت

سهم، ترس، هراس

سهمگین، ترسناک

سهمگینی، ترس

خرگوش صحرائی

ساو، باج، خراج

سال

ساله (پسوند)

سالگی (پسوند)

سالار، رهبر

سالاری، اقتدار

سالوار، بادوام، ماندنی

سامان، مرز

سامانمند، محدود

سمور

سان (= نوع)، روش

سنگ، صخره

سنگسار، جای سنگی

کمان

سراسر؛ نوک، قله؛ آخر، آغاز

سراسر

سرد

سردی

سرده، نوع، قسم

سردسیر، مرتفع (زمین)

تحریر کردن

سرگین، کود

سرما

سرو

rōzgār [hwck¹l | N ~]

rōzīg [hwcyk¹ N rōzī]

rōz-šabān [YWM, lwc šp¹n¹ | N šabān(a)rōz]

rōzwārag [lwcw¹lk¹]

rōz-ward [lwcwl¹]

rubūdan, rubāy- [lpwm¹, lp¹d- | M rbwdn, rb¹y-, N ~]

rūdan, rūn- [lwn¹, lwn- | (N rūda)]

rūrag [hwlk¹]

rustan, rōy- [lwtm¹, lwd- | M rwst, rwy-, N ~]

~išn:

ruwān [lwb¹n¹ | M rw¹n, N ~]

~īg [-yk¹ | N ~ī]

ruzd [lhwzd | M rwzd, N razd]

~ih:

روزگار

روزی، خوراک روزانه

شبانروز

روزانه، هر روز

بی ثبات، ناپایدار

ربودن، قاپیدن

رودن، کندن

گیاه، گیاه دارویی

رُستن

رویش، رشد

روان

روانی

حریص،

حرص

S

sabuk [spwk¹ | N ~]

sabz [spz, sbz | N ~]

sad [100 | M sd, N ~]

Sadwēs [stwys | M sdwys]

¹sag [KLBA < A klb² | N ~]

²sag [sk¹ sanj (۱۳۳، ۱۳۲)]

sāg [s¹k | P s¹g]

sagēn [skyn¹ | M sygyn]

sagr [sgl | N sēr]

~ih:

sahīg [shyk¹ | M shyg, N sahī]

~ih:

sahistan, sah- [MDMEN-stm¹ = A mdmh, به نظر رسیدن؛ درست به نظر رسیدن
√ dmh | (M shyd), P s'y-]

آسان، سبک

سبز، تازه

صد

سدویس (ستاره)

سگ

سنگ

عدد

سنگی

سیر، پُر

سیری

ارزشمند

ارزشمندی

sēn(ag)	sōr
سینه ^{سینه} 1sēn(ag) [syn(k) ¹ N sīna]	پستان، سینه
سیمی ^{سیمی} 2sēn murw [synmw ¹ (N sīmury)]	سیمرغ
سه پا ^{سه پا} se-pāy [3-p ² d N sipā]	سه پا
سهر ^{سهر} sēr, → sagr.	
سه شیه ^{سه شیه} se-šabag [3-špk ¹]	سه شیه
سیم (پسوند، در اعداد ترکیبی) ^{سیم} seyom [3wm N ~]	سیم (پسوند، در اعداد ترکیبی)
قدرت، ستمگری؛ ستمگر ^{قدرت، ستمگری؛ ستمگر} sēzd [s(y)zd P syzd, (N sēz [agī?])]	قدرت، ستمگری؛ ستمگر
سیزده ^{سیزده} sēzdah [syzd ^h M syzd ^h , N ~]	سیزده
قدرتمند، ستمگر ^{قدرتمند، ستمگر} sēzdēn [s(y)zdyn ¹ P syzdyn]	قدرتمند، ستمگر
غاز ^{غاز} sī [sy]	غاز
سدیگر، سوم ^{سدیگر، سوم} sidīg(ar) [styk ¹ , -kl M sāyg, N sidīgar]	سدیگر، سوم
سی ^{سی} sīh [30 M syh, N sī]	سی
سی ام ^{سی ام} ~om [-wm]	سی ام
سک، سرکه ^{سک، سرکه} sik [HLYA < A ht ² ; sk N ~]	سک، سرکه
سیسنبر (گیاهی از تیره نعناعیان) ^{سیسنبر (گیاهی از تیره نعناعیان)} sīsīambar [syssymb ¹ , -nbl N sīsambar]	سیسنبر (گیاهی از تیره نعناعیان)
*Skandar [swkndl N sikandar] = Aleksandar.	
خشونت، زد و خورد، ضربه ^{خشونت، زد و خورد، ضربه} snāh [sn ² h]	خشونت، زد و خورد، ضربه
اسلحه، گرز ^{اسلحه، گرز} sneh [snyh N ~]	اسلحه، گرز
برف ^{برف} snēxr [snyhl]	برف
برف ^{برف} snēzag [snyck ¹]	برف
ابر (بارانی، - برفی) ^{ابر (بارانی، - برفی)} snōy [snwd]	ابر (بارانی، - برفی)
سوفسطا ^{سوفسطا} sōfistā [swkpst ² k ¹]	سوفسطا
سود، فایده، امتیاز ^{سود، فایده، امتیاز} 1sōg [swk ¹]	سود، فایده، امتیاز
سوز، سوزش ^{سوز، سوزش} 2sōg [swk ¹ N ~]	سوز، سوزش
سوی، جهت ^{سوی، جهت} 3sōg [swk ¹ N sō(y)]	سوی، جهت
سوگند ^{سوگند} sōgand [swknd M swgnd, N saugand]	سوگند
سوگند خوردن ^{سوگند خوردن} ~xwardan:	سوگند خوردن
احساس کردن، لمس کردن ^{احساس کردن، لمس کردن} sōhistan, sōh- [swht-stm ¹]	احساس کردن، لمس کردن
احساس، حس ^{احساس، حس} ~išn:	احساس، حس
حساس، مؤثر ^{حساس، مؤثر} ~išnīg:	حساس، مؤثر
شور ^{شور} sōr [swl]	شور

sārwār	sēm
کلاه خود ^{کلاه خود} sārwār [s ² lw ¹ l]	کلاه خود
ساس ^{ساس} sās [s ² s N ~]	ساس
فرمانده؛ ستمگر ^{فرمانده؛ ستمگر} sāstār [s ² st ¹ l P s ² st ² r]	فرمانده؛ ستمگر
ستمگری ^{ستمگری} ~īh:	ستمگری
سوه (اقلیم غربی از هفت اقلیم) ^{سوه (اقلیم غربی از هفت اقلیم)} Sawah [sw ² h = Av. sawahī-]	سوه (اقلیم غربی از هفت اقلیم)
سخت، بسختی، شدید، قوی؛ زیاد ^{سخت، بسختی، شدید، قوی؛ زیاد} saxt [s ⁽²⁾ ht ¹ N ~]	سخت، بسختی، شدید، قوی؛ زیاد
زور، سختی ^{زور، سختی} ~īh:	زور، سختی
سختیان، پوست بز دباغی شده ^{سختیان، پوست بز دباغی شده} saxtag [shuk ¹ (N saxtiyān)]	سختیان، پوست بز دباغی شده
سختن، سنجیدن ^{سختن، سنجیدن} saxtan, sanj- [s ² hm ¹ , snc- N ~]	سختن، سنجیدن
آماده کردن، ساختن؛ تحمل کردن ^{آماده کردن، ساختن؛ تحمل کردن} sāxtan, sāz- [s ² htm ¹ , s ² c- (P s ² c-), N ~]	آماده کردن، ساختن؛ تحمل کردن
تحمل، گذشت ^{تحمل، گذشت} sāxtārīh [s ² hr ² lyh]	تحمل، گذشت
سخن، کلام ^{سخن، کلام} saxwan [MRYA < A mly ² ; shwn ¹ M sxwn, N suxan]	سخن، کلام
سایه، تیرگی ^{سایه، تیرگی} sāy-, → sūdan.	سایه، تیرگی
خوابیدن ^{خوابیدن} sāyag [s ² dk ¹ M s ² yg, N sāya]	خوابیدن
مناسب بودن، در خور بودن، سزیدن ^{مناسب بودن، در خور بودن، سزیدن} sayistan, say - [ŠKBHWN- tn < A √škb P sy-]	مناسب بودن، در خور بودن، سزیدن
تناسب، شایستگی ^{تناسب، شایستگی} 1saz- [sc- M sz-, N ~]	تناسب، شایستگی
~išn(īh):	
2saz-, ~išn, → sazistan.	
در خور، سزا ^{در خور، سزا} sāz-, → sāxtan.	در خور، سزا
سزاواری، تناسب ^{سزاواری، تناسب} sazāg [sc ² k N sazā]	سزاواری، تناسب
~īh:	
~wār [-w ² l N sazāwār] = sazāg	
سپری شدن ^{سپری شدن} sazistan, 2saz- [sc-stm ¹]	سپری شدن
بی ثباتی، گذرابی ^{بی ثباتی، گذرابی} ~išn:	بی ثباتی، گذرابی
زودگذر، گذرا، فانی ^{زودگذر، گذرا، فانی} ~išnīg:	زودگذر، گذرا، فانی
سه ^{سه} sē [3; TLTA < A tlt ² M sh, N sī]	سه
سیب ^{سیب} sēb [syḅ N ~]	سیب
سیج (= سختی) خطر ^{سیج (= سختی) خطر} sēj [syč Av. 10yejah- N ~]	سیج (= سختی) خطر
خطرناک ^{خطرناک} ~ōmand [- ² wmnd N ~mand]	خطرناک
سل (= زوبین)، نیزه ^{سل (= زوبین)، نیزه} sel [st N ~]	سل (= زوبین)، نیزه
sēm [sym N ~] = asēm.	

~mēnōg:	سپندمینو (= مینوی خوب)
spīg [spyk' M 'spyg, (N saprīy)]	۱ - درخشندگی ۲ - جوانه، شاخه
spīhr [spy(y)hl (M 'spy), N sipīhr]	سپهر، آسمان، فلک، بخت
~īg [-yk']	آسمانی
spinjānagīh [spnc'nkyh]	میهمان‌نوازی
spīš [spyš (N šipīš)]	شپش
Spitāmān [spyt'm'n]	سپیتامان (منسوب به خاندان سپیتمه)
spīz [spyc- M 'spyxtn, 'spyz-]	۱ - درخشیدن ۲ - جوانه زدن
~išn:	۱ - درخشندگی ۲ - جوانه‌زدگی
spōxtan, spōz- [spwhn', spwc- M 'spwxt, N sip~]	سپوختن؛ تجاوز کردن، نافرمانی کردن؛ تأخیر کردن، رد کردن
~išn:	رد؛ نافرمانی
spōz [spwc N sipōz]	سپوز، تأخیر؛ نافرمانی
~gār [-k' N ~]	سپوز، نافرمان، تأخیرکننده
sprahm(ag) [splhm(k') M 'sprhm(g), N siparham]	سپرغم، گیاه خوشبو
spul [spwl]	سپرز
spurdan, spar- [spwln', spl- N sip~]	سپزدن، طی کردن، پایمال کردن
spurrīg [spwhyk' (M 'spwr), N siparī]	سپری، کامل، تمام
~īh:	کمال، تمامی
spurz [*splz P '*spwrz, N sipurz]	سپرز
srat [sl' cf. Ar. sirāt]	نردبان
sraw [slwb']	افسون، کلام
srawēnīdan, srawēn- [slwbyn-yin']	گزارش کردن، انتشار دادن
sraxtag [slhtk' = Av. sraxti-]	بخش، جهت
srāy [sl'd N sarāy]	سرای، خانه
!srāy, ~išn, → srūdan.	
srāyīdan, ² srāy- [sl'd-yin' = Av. ōrāya-]	حفاظت کردن
~išn:	حمایت
srešk [sl(y)šk' (P srsk), N sirišk]	سرشک، اشک
srištan, *srēš- [slštm' P sryš-, N sir~]	سرشتن، آمیختن
srišwadag [slyšwtk' = Av. ōrišwa-]	یک سوم

~ag [-k']	شوره‌زار
sōsan [swsn' N ~]	سوسن
Sōšāns [swkš'ns = Av. saōšyās]	سوشیانس، نجات‌بخش (بویژه آخرین نجات‌بخش که پدیدآورنده فرشگرد است)
sōxtan, sōz- [swhtn', swc- M swxt, swc-, N ~]	سوختن
~išn:	سوز، سوزش
~išnīg:	سوزان، شعله‌ور
sōzāg [swc'k' M swc'gyn, N sōzā]	سوزا، سوزان
sōzan [swcn' N ~]	سوزن
spāh [sp'h N sipāh]	سپاه
~bed [-pt' N -bud]	سپهد، فرمانده
spandān [spnd'n' N sip~]	سپندان، دانه خردل
Spandarmad [spndrmt' N isfandārmuō]	سپندارمد (= اندیشه مقدس)؛ چهارمین امشاسپند و ایزد نگهبان زمین؛ گاه‌نما: دوازدهمین ماه سال و پنجمین روز ماه
spar [spl M 'spr, N sipar]	سپر
spar-, → spurdan.	
spās [sp's M 's-, 'sp's, N sipās]	سپاس، تشکر، خدمت
spās dāštan, ~ hangārdan:	سپاس داشتن، تشکر کردن
spās-dār [sp'sd'l N sip~]	سپاسگزار، شکرگزار
~īh:	سپاس، سپاسداری
spās -ešnās [sp'sšn's]	سپاسگزار، شکرگزار
~ōmand [-'wmnd]	شکرگزار، سپاسگزار
spāš [sp's = Av. θβāša-]	جو، فضا
spaxr [sp'hl M 'spxr, N *siparx]	شادی، شادمانی
spazg [spzg M 'spgj], N sipazg-	بدگو
~īh:	بدگوی
spēd [spyt' M 'spyd, N sapēd]	سپید
~ag [-k' N -a]	سپیده (تخم مرغ و...)
~bāg [-p'k' N -bā]	سپیدیا، آش ماست
~dār [-d'l N -dār]	سپیدار
spenāg [sp(y)n'k' = Av. spanta-, cf. gannāg]	مقدس

stēr [styl N sitēr]	ستیر، سیر (واحد وزن)
stēzag [styck ¹ M 'styz-, N sitēza]	ستیزه، نزاع
stī [sty(ȳ) = Av. sti-]	هستی، وجود
stō [stwb ¹ (P 'stwb, N sutōh)]	ستوه، پریشان
~wīh:	پریشانی
stōr [stwl P 'stwr, N sutōr]	اسب، ستور؛ چهارپای بزرگ
~bān [-p ² n ¹ N -bān]	ستوریان
~gāh [-g ² s]	ستورگاه
*stōš [stwš]	سدوش (چهارمین روز پس از مرگ)
stōwēnīdan, stōwēn- [stwbyn-ym ¹]	شکست دادن، غلبه کردن
stōwīh, → stō	
stūdan, stāy- [stwn ¹ , st ² d- M 'stwd, 'st ² y~, N sit~]	ستودن
~išn:	ستایش
~išnīg:	ستودنی، قابل ستایش
stūn(ag) [stwn(k) ¹ M 'stwn, N sutūn]	ستون، رکن، دیرک
stūr [stwl]	امین، سرپرست، قیم
~īh:	قیمومت
sturg [stwlg N suturg]	سترگ، سخت؛ خشن، زمخت
sūd [swr ¹ M swd, N ~]	سود، فایده، امتیاز
sudāb [st ² p̄ N ~]	سداب (نام گیاهی دارویی است)
sūd-abgār [swr ² p̄k ² l]	پرسود
sūdāg [swtk ¹]	غافل، اهمال‌کار
~īh:	غفلت، اهمال‌کاری
sūdan, sāy- [swtn ¹ , s ² d- N ~]	سودن، کوبیدن
sūd(ō)mand [swt ² w)mnd N sūdmand]	سودمند
suft [swpt ¹ N ~]	سفت، دوش، کتف
suftan, sumb- [swptn ¹ , swmb- N ~]	سفتن، سوراخ کردن
sumb [swmb ¹ N ~]	اسم
ṣūr [swl M swr, N ~]	سور، میهمانی، سور
ṣūr [swl]	قوی
sūrāg [swl ² k ¹]	سوراخ، نقب

srōd [shwr ¹ M srwd, N surōd]	سرود
Srōš [shwš M srwš, N surōš]	سروش (ایزد فرمانبرداری)؛ گاه‌نما: هفدهمین روز ماه
~īg [-yk ¹]	فرمانبردار
srū [shwb ¹ N surū(n)]	سرو، شاخ، ناخن، چنگال
srub [sl(w)p N usrub]	سرب
~ēn [-yn ¹]	سربی
srūdan, srāy- [shwn ¹ , st ² d- M sr ² y-, N sur~]	سرودن، نواختن، آواز خواندن
~išn(īh):	سرایش، سرودخوانی
srūwar [shwbwl]	شاخدار
srūwēn [shwbyn ¹]	شاخی
stabr [stpl M 'stbr, N sitabr]	ستبر، خشن، قوی
~īh:	ستبری؛ نیرو، قدرت
stabrag [stpk ¹ Ar. istabraḡ]	استبرق
stadan, stān- [YNSBWN-tm ¹ < A ynsbwn, √nsb M 'std, 'st ² n-, N sit~]	ستاندن
staft [stpt ¹ M 'stpt]	استوار، محکم؛ سخت دل، ستمگر؛ زیاد
stahm [sthm N sitam]	ستم، زور
~ag [-k ¹]	ستمگر، قوی
~(ag)īh:	ستم
stambag [sthmbk ¹ (-h- < stahm) M 'stmbg, N sitamba]	ستمگر؛ سرسخت
~īh:	ستم؛ سرسختی
stān-, → stadan.	
star [stl] = stārag.	
stārag [st ² lk ¹ M 'st ² rg, N sitāra]	ستاره
stard [st ² l ¹]	گیج، مبهوت، متحیر
~īh:	گیجی، بهت
star-ōšmār, ošmur [st ² wšm ² l, - ² wšmw ¹ l]	ستاره‌شمار، منجم
starwan [sthn ¹ N sit~]	سترون، عقیم
stāyīdan [st ² dym ¹ M 'st ² yd, N sit~] = stūdan.	
stēy [styk ¹ N sitēy]	ستیغ
stēndag [styndk ¹]	ایستاده، پا بر جا

- ~balūt [šhbwt' | N ~] شاه بلوط
 ~dānag [-d'nk' | ~dāna] شاهدانه
 ~-esprahm [-sphm | N ~isparam] شاه اسپرم
 šāhīgān [šhyk'n' | M š'hyg'n] کاخ
 šahr [štr' | M šhr, N ~] سرزمین، کشور؛ شهر
 ~estān [MDYNA < A mdyn'; štr'st'n' | M šhrst'n, N ~] شهرستان؛ پایتخت، شهر (بزرگ)
 Šahrevar [šnywr | N ~] شهریور (= شهریاری مطلوب): سومین امشاسیند و نگهبان فلزات؛ گاه‌نما: ششمین ماه سال و چهارمین روز ماه
 šahryār [štr'd'l | M šhry'r, N ~] شهریار، پادشاه، حاکم
 ~īh: شهریاری، سلطنت، حکومت
 šāhwār [šhw'l | P š'hw'r, N ~] شاهانه، شاهوار
 šakar [škl | M šqr, N ~] شکر
 šalwār [šw'l | N ~] شلوار
 šām [š'm | = P, N ~] شام (زمان و غذای شام)
 šambalīdag [šmblytk' | N šambalīd, -īla] شنبلیله
 šamšēr [šmšyl | N ~] شمشیر
 šan [šn' | N ~] شن، کف (از)
 šānag [š'nk' | N ~a] ۱ - شانه ۲ - دو شاخه ۳ - استخوان شانه
 šanēn [šny'n] کفنی، شاهدانه‌ای
 šarm [šlm | M šrm, N ~] شرم
 ~-gāh [-g's | N ~] شرمگاه
 ~-gēn [-k(y)n' | N ~-gīn] شرمگین
 šasab [šsp | (P šhrb)] ساتراپ، حاکم نواحی در ایران باستان
 ~īgān [-yk'n'] ساتراپ‌نشین
 šast [60 | M šst, N ~] شصت
 šaš [ŠTA < A šr | M šš, N ~] شش
 šaw-, → šudan. شیکور، خفاش
 *šawāg [šwb'k'] ارزشمند، قابل
 šāyendag [š'dyndk'] ارزشمندی، قابلیت
 ~īh:

- ~īg [-yk'] (حیوانات) سوراخ زی
 ~ōmand [-'wmnd] سوراخدار
 sūrāx [sw'rh | N ~] سوراخ
 sust [swst' | = M, N ~] سست، تنبل
 ~īh: سستی، تنبلی
 'suš [swš | (N šuš)] شش، ریه
 *suš [swš] درجه‌ای (از کمان) Kik
 suxr [swhl | N surx] سرخ
 suy [swd | M swy-] گرسنگی
 *swahistan, swah- [swh-stn' | P swh-] افسوس خوردن
 syā [syd' | (P sy'w, N siyāh)] سیاه
 ~hag [-hk' | N -a] سیاهه، مردمک چشم

- šab [LYLYA < A lyl(y)'; šp | M šb, N ~] شب
 ~ag [špk' | N ~a] ۱ - شبه (= سیاه براق)، سنگ معدنی ۲ - ... - شبه (در ترکیب با اعداد می‌آید و به معنی تعداد شبهاست: یک شبه، دو شبه، ...)
 ~estān [špst'n' | N ~] شبستان، آندرونی
 šabīg [špyk' | N šabī] شبی، جامه زیر (مخصوص مراسم مذهبی زردشتی)
 šabīxōn [špyhwn' | N ~xīn] شبیخون
 šabyār [špy' | N ~] شربت انگور
 šād [š't' | M š'd, N ~] شاد، خرم
 ~īh: شادی، خرمی
 šādurwān [š't'whw'n' | N ~] شادروان، شاه‌نشین؛ استخر، حوض، فواره
 šafšēr [špšyl | M šfšyr] = šamšēr. شمشیر
 šagr [šgl | M šgr, N šēr] شیر؛ در نجوم: برج اسد
 P šah- [šh- | = P] توانستن، قادر بودن
 šāh [MLKA < A mlk'; šh | M š'h, N ~] شاه
 ~ān šān [MLKAN MLKA | N ~] شاهنشاه

škīh-

šudan

škīh- [škyh- | N šikih-]

شکسته شدن

škōf-, → škuftan.

škōfag [škwpk' | N šukōfa]

شکوفه، گل

škoft [škwpt'] = škeft.

škōh [škwk' | M škwk']

فقیر

~īh:

فقر

škōh [škwk' | N šukōh]

شکوه، وقار؛ ترس

škuftan, škōf- [škwpt-in' | N šukuftan]

شکفتن، گل کردن

šnās-, → šnāxtan.

šnāsag [šn'sk' | P šn'sg]

شناسا، فهمیده، آگاه؛ حس شناسایی، آگاهی

~īh:

šnāxtan, šnās- [šn'htn', šn's- | M šn'xtn, šn's-, N šin-]

شناختن، تشخیص دادن

šnāyēnidan, šnāyēn- [šn'dyn-ytn']

خشنود کردن، احترام کردن

~īšn:

خشنودی

šnāyīdan, šnāy- [šn'd-ytn']

احترام کردن، ستودن

~īšn:

ستایش، سپاس

šnāz [šn'c | (N šinā(w))]

شنا

šnāzīdan, šnāz- [šn'c-ytn' | M šn'z, (N šināw-)]

شنا کردن

šnōhr [šnwhl' | M šnwhr]

خرسندی، سپاس

šnōmag [šnwmk' | M šnwm-]

خرسندی، رضایت

šnōšag [šnvwšk' | N šunōša]

شنوسه (= عطسه)

šnūg [šnwk' | M šnwg]

زانو

šnūman [šnwmn' = Av. xšnūmaine]

خشنودی

šōn [šwn']

روش، نوع سوس

~īg [-yk']

مرسوم، معمول

šōy-, → šustan.

شوی، شوهر

šōy [šwd | N ~]

شوهردار

~mand [-mnd]

شبان

šubān [šp'n' | P šwb'n, N ~]

رفتن

šudan, šaw- [OZLWN-in' < A √'zl; šwb- | M šwdn, šw-, N ~]

شکستن

شکستن، شکستن

شکستن

šāyistan

šken(n)-

šāyistan, šāy- [š'd-stn' | M š'y-, N ~]

شایستن، قادر بودن

šāyēd [š'(d)yr' | N šāyad]

شاید، ممکن است

šāzdah [š'cdh | M š'zdh, N šānzdah]

پیشانزده

šēb [šyp | N ~]

شیب

šēb- [šyp- | M šyb, N ~]

تند رفتن؛ پریشان شدن

~āg [-'k' | N ~ā]

چالاک، چست؛ شیبا (= افعی)

~īšn:

پریشانی

šēd [šyr' | N ~]

شید (= درخشان)؛ (اسب) گرند

*šēdā [šyr'y]

برکت، سعادت

šēr, → šagr.

شیر

šēwan [šywn' | N ~]

شیون

šiftālūg [šprt'lwk' | (P šyft 'شیر'), N šaftālū]

شفتالو

šiftēnag [šptynk' | (P šyftyn 'شیرین')]

شیرینی

šimšār [šmš' | N ~]

شمشاد (درخت)

šīr [HLBA < ḫlb'; šyl | M šyrr, N ~]

شیر (خوردنی)

šīrēn [šylyn' | M šyryn, N ~īn]

شیرینی

~īh:

شیرینی، ملاحظه

šīšag [šyšk' | N šīša]

شیشه، بطری

škāft [škp't'] = škeft;?

شکافت

škāftan, škāf- [škp't-in' | M škp't, N šikāftan]

شکافتن، پاره کردن

škarag [šklk' | P škr-]

شکره، مرغ شکاری

škarwīdan, škarw- [škhv-ytn' | M škyw-st, N šikarfīdan]

مردد بودن، لغزیدن

شکستن، شکستن

škastan, šken(n)- [TBLWN-in' < A √ tbr; škstm', škym- | M škn-, N šikastan, šikan-]

~īšn:

شکندند

škēbāg [škyp'k' | P škyb-, N šikēbā]

شکیبا

~īh:

شکیبایی

škeft [škypt' | P škyft, N šigift]

شگفت، فوق العاده؛ سخت؛ زیاد

~īh:

شگفتی؛ سختی؛ مصیبت، مشقت

šken(n)-, ~īšn, → škastan.

tagīg [tʰykʰ]

~īh:

tah [th | N ~]

tahm [thm | = M, N ~]

tāk [tʰkʰ | N ~ شراب]

takōk [tkwkʰ | N ~] تکوک (ظرفی که از طلا یا نقره یا مس بر صورت پرنده یا حیوانی بسازند و در آن شراب خورند)، ظرف آشامیدنی

talag [tlkʰ | N tala]

~čīn [cynʰ]

tambūr [tm-, mbwl | N ~]

~ag [-kʰ]

tan [tnʰ | = M, N ~]

tan-, → tadan.

*tanāpuhl [tnʰpwhl = Av. tanu.pərəða- | (N tanāfur)]

tan-bahr [tnʰbʰhl]

tand [td | = P]

~īh:

tan-drust [tnʰdrv(y)stʰ | = N ~]

~īh:

tang [tng | = M, N ~]

~īh:

tanīg [tnʰykʰ | N tanī]

tanīgard(īg) [tnykr(y)kʰ | M mygyrd]

tanīhā [tnʰyhʰ | M myhʰ, N tanhā]

tanōmand [tnʰwmnd | N ~]

~īh:

tan-tōhmag [tnʰtwhmkʰ]

tanuk [tnwkʰ | N ~]

tanūr [tnwl | M tnwr, N ~]

tar [LCDrʰ < A l-šd; tl | M tr]

چابک، قوی

سرعت، قدرت، زور

تهم، قوی

شاخه

تکوک (ظرفی که از طلا یا نقره یا مس بر صورت پرنده یا حیوانی بسازند و در آن شراب خورند)، ظرف آشامیدنی

تله، دام

صیاد

تنبور، عود

تنبور (؟)

تنبشخص

تنفور (نام درجه‌ای از گناه)

وضعیت جسمی

ضعیف، سست

ضعف، سستی

تندرست، سالم

تندرستی

تنگ، بلبریک

تنگی؛ پریشانی

تنی، جسمی

جسمانی، مادی

تنها

جسمانی

حالت مادی داشتن

شیره گیاهان

تُک، تُتک آب

تنور

آن سو، از میان، وراء

šuhr [šwst = Av. xšudra-]

šustan, šōy- [HLLWN-mʰ < A √ hll | M šwst, šwy-, N ~]

šuy [šwd]

مایع، سیال؛ نطفه

شستن

گرسنگی

T

ʰtā [OD < A ʰd | (M dʰ, P tʰ), N ~]

ʰtā [tʰkʰ | N ~]

tab [tp | N ~]

tab-, ~išn, → taftan.

tāb-, ~išn, → tāftan.

tābag [tʰp̄kʰ | N tāba]

tabāh [tpʰh | N ~]

~īh:

tabāhīhistan, tabāhīh- [tpʰhyh-stnʰ | J tbʰhh-]

tabangōg [tpngwkʰ | N tabangō]

tabarzad [tplzʰ | N ~]

tābestān [tʰp̄stʰnʰ | N ~]

tābīdan [tʰp̄ytʰnʰ | N ~] = tāftan.

tadan, tan- [tnʰ, tn- | N tan-]

tadar(w) [tdl | (N tadarw)]

taftan, tab- [tp-mʰ]

~išn:

tāftan, tāb- [tʰp̄-mʰ | P tʰb-, N ~]

~išn:

taftīg [tpykʰ | (P tft)]

tag [tkʰ | N ~]

~kardan abar, ō:

tāg [tʰkʰ, M tʰg | N tā]

tagarg [tklg | M tgrg, N ~]

+ تا، در حالی که، در ظرف

+ همتا، جفت

تب

تابه

+ تباه، تلف شده، خراب

تباهی، خرابی

تباه شدن

تبنگو، صندوق

تبرزد، نبات

+ تابستان

تنیدن

تذرو

تفتن؛ درخشیدن

گرما، تب

تافتن، سوزاندن؛ درخشیدن

تابش

آتشی، سوزان، تفته

تک، حمله

حمله بردن

+ تا؛ شاخه، فقره؛ تنها، تک

+ تگرگ

taxt [tʰhtʰ | N ~]

~ag [-kʰ | N ~a]

taxtan, taz- [tʰhmʰ, tʰc- | M tʰxn, tʰz-]

~išnīh:

tāxtan, tāz [tʰhmʰ, tʰc- | M tʰc-, N ~]

taxt-gāh [tʰhgʰh | N ~]

tāz-, ~išnīh, → taxtan.

tāz, → tāxtan.

tazāg [tʰkʰ | N ~]

tāzānag [tʰcʰnkʰ | N tāz(y)āna]

tazēnīdan, tazēn- [tʰcyn-ytnʰ] = tāxtan.

tazīdan, taz- [tʰc-ytnʰ] = taxtan.

¹tāzīg [tʰcykʰ | N tāzī]

²Tāzīg [tʰcykʰ | N tāzī]

tēmār [tʰmʰr | M tʰmʰr, N ~]

¹tērag [tʰrkʰ | N tēra]

²tērag [tʰrkʰ | N tēra]

tēx [tʰx | N tēx]

¹tēz [tʰz | M tʰz, N ~]

~īh:

²tēz [tʰz | (P tʰz), N ~]

~īh:

*tīdag [tʰdkʰ | (N dīda)]

tīgr [HTYA < A tʰy²; tgl | M tʰygr, N tīr]

*tīhōg [tʰhwkʰ | N tīhū]

tīr, → tīgr.

Tīr [tʰl | M tʰr, N ~]

tīs [MNDOM < A mndʰm; ts | M, J tʰys]

~iz [-c | M -yc]

tišn [tʰšnʰ]

تخت، سریر
تخته، لوح، صفحه (شترنج)
جاری شدن، دیدن
جریان
تازاندن، روان ساختن؛ تعقیب کردن؛ ریختن
تخت‌گاه، نیمکت
جاری، تازان
تازیانه
تند، سریع
تازی، عرب
تیمار، غم، اندوه
تیره، تاریک
قله، نوک (کوه)
تیز، تیغ؛ پرتو
تیزی، تند
تیزی، سرعت
تیزی
دیده، مردمک چشم
تیر
تیهو
تیر (نام ایزدی که با تیشتر اشتباه گرفته می‌شود)؛ در نجوم: عطارد؛
گاه‌نما: نام چهارمین ماه سال و سیزدهمین روز ماه
هیچ چیز، نه... اصلاً (با ادات نفی)
تشنگی

~kardan, ~menīdan:

-tar [-tl | (M -dr), N ~]

tār [tʰr | M tʰr]

tarāzēnīdan, tarāzēn- [tʰcyn-ytnʰ]

tarāzūg [tʰcwkʰ | (P tʰzwg), N tarāzū]

targ [tʰg | N ~]

targumān [tʰgmʰnʰ | M tʰrgwmʰnʰ]

tārīg/k [tʰlykʰ | M tʰryg, N tārīkʰ]

~īh:

tarist [tʰstʰ] = tar.

tar-mānīh [tʰmʰnyh]

tar-menišn [tʰmynʰšnʰ | N tarmaništʰ]

~īh:

tarr [tl, (LCDr: به خط: tar) | N ~]

~ag [tʰkʰ | N ~a]

tars [tʰs | M tʰrs, N ~]

tarsāg [tʰskʰ | M tʰrsʰg, N tarsā]

tarsāgāh [tʰskʰkʰs]

~īh:

tarsīdan, tars- [tʰs-ytnʰ | (M tʰrsʰdn), N ~]

tarwēnīdan, tarwēn- [tʰwyn-ytnʰ | M tʰrw-]

tās [tʰs | N ~]

tasum [tʰswm | = M]

tāšīdan, tāš- [tʰš-ytnʰ]

taškanag [tʰškʰkʰ]

tašt [tʰštʰ | N ~]

tāšt [tʰštʰ]

~īg [-ykʰ]

tāwān [tʰ(d)wʰnʰ | N ~]

taxl [tʰhl | (M tʰr), P tʰxl, N tʰxlkʰ]

~īh:

خوار شمردن، دشنام دادن
تر (پسوند سازنده صفت تفضیلی)
تار، تاریکی
تراز کردن، وزن کردن
ترازو، کفه؛ در نجوم: میزان
ترک، کلاه خود
ترجمان
تاریک
تاریکی
آلوده دامنی
آلوده دامنی؛ ترمش، خودسر، متکبر
آلوده دامنی؛ ترمشی، خودسری، تکبر
تر، مرطوب
تره (= سبزی)
ترس، احترام
ترسا
مؤدب، متواضع
احترام، تواضع
ترسیدن، بیم داشتن
غلبه کردن، مغلوب کردن
تاس (بازی)
چهارم
بریدن، تراشیدن؛ آفریدن
لباس زیر
تشت
* اطمینان
مطمئن
تاوان، تعهد
تلخ
تلخی